

KNVvL Jaarverslag 2021

Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart

Inhoudsopgave

Colofon

Productie & coördinatie: KNVvL afd. Communicatie

Fotografie:

Jeannette Arends, Kimm Borst, Jan van Brenk, Aaron Burden, Nathalie Chudiak, Ady Dagan, Bob Draijer, Aukje Engel, Wim de Gier, Emma Gillebaard, Eshwin Hamer, Coen van den Heuvel, Jeff Hopper, Hendrik Kalee, Joeri Kemps, Ben Koorengel, Sander Koudijs, Fonsz Kriegsman, Guus Lambalk, Leon van Leeuwen, Enno Lieder, Stien Maurer, Jasper van der Meer, Afdeling Modelvliegsport, Max Niessen, Hans van Nieuwburg, Willem Luuk Nijdam, Jan Oudenampsen, Pavel Pjatak, Riekus Reinders, Jasper van Rijswijk, Anne Jan Roeleveld, Cristian Schrik, Wout Slidregt, Pauline Staal, Frank Stavast, Ronald Stegeman, Dennie Vercruisje, Kal Visuals, Bart Zijdeveld, Zweefportaal

Vormgeving en druk: Print Productions, Heerhugowaard

© KNVvL

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, microfilm, fotokopie, magnetische of digitale media, plaatsing op websites, of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

Voorwoord van de vice-voorzitter	5
Verenigingsbureau	7
Operations	7
Ledenservice	9
KNVvL Examinering Instituut	10
Medische Commissie	10
Afdelingen	
Aerobatics	11
Algemene Luchtvaart Afdeling	12
Ballonvaren	13
Deltavliegen	15
Drones	17
Gemotoriseerd Vliegen	19
Historische Luchtvaart	20
Luchtvaartkennis	21
Luchtvaartwetenschappen	22
Modelvliegsport	24
Parachutespringen	27
Paramotorvliegen	31
Paragliding	33
Zweefvliegen	34
Ledenontwikkeling	36
Financiën	37
Onderscheidingen	38
Bestuur, Raad van Advies en medewerkers	
verenigingsbureau	39
Hoofdbestuur	39
Raad van Advies	39
Medewerkers verenigingsbureau	39

***Ik ben lid van de
KNVvL omdat ik
zorgeloos wil vliegen***

Voorwoord

Voorwoord

Hierbij treft u het jaarverslag 2021 van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart aan.

2021 was een jaar waarin de samenleving en daarmee ook onze luchtsporten opnieuw getroffen werden door de gevolgen van de coronapandemie. Alhoewel minder impactvol dan in het jaar 2020 moesten we toch weer in overleg met en wachten op instructies vanuit de overheid ten aanzien van de manier waarop we onze sporten mochten uitvoeren. Een welgemeend 'dank je wel' gaat hier dan ook uit naar de medewerkers op ons Verenigingsbureau die iedere keer dankzij goed overleg met het ministerie snel op de aangekondigde maatregelen konden reageren en voor zover mogelijk "de schade" beperkten. Vaak al dezelfde dag dat de beslissing was genomen over hoe we mochten vliegen kon ons bureau dat al aan onze leden laten weten.

Ondanks coronarestricties hebben we gevlogen en ondanks Corona hebben we een toename gezien in het aantal leden van de KNVvL. 2021 was kort gezegd een turbulent jaar, voor Hoofdbestuur en Verenigingsbureau. Gelukkig hebben we in 2021 een aantal goede gesprekken gevoerd met diverse belangrijke spelers in de dossiers die ons op dit moment het meest bezighouden. Denk aan de herziening van de indeling van het luchtruim, de verduurzaming van de (lichte) luchtvaart en veiligheid, of liever 'Just Culture'. Die Just Culture speelt een belangrijke rol bij onze luchtsporten, maar zeker ook in onze interne afstemming en communicatie. En ook daarin maken we stappen in de goede richting.

In 2021 mochten we een aantal hoogtepunten en helaas ook enkele dieptepunten mee maken. Om te beginnen met een hoogtepunt, mocht onze voorzitter Maarten Haverkamp in 2021 de versierselen behorend bij het erelidmaatschap van onze vereniging aan dhr. Martin Schröder overhandigen. Daarnaast zijn de volgende hoogtepunten ook het vermelden waard:

- Op 24 maart organiseerden we in samenwerking met AOPA NL, NACA, LVNL, ILT en het ministerie van I&W het eerste en succesvolle General Aviation webinar. De afdelingen Drones, Zweefvliegen en de ALA hebben vervolgens ook gebruik gemaakt van de KNVvL-studio.
- De eerste kandidaten van onze nieuwe RT-opleiding hebben hun examen gehaald. De cursus is door en met vrijwilligers ontwikkeld en er is zelfs een op maat gemaakte app voor.
- De afdeling Modelvliegsport ontwikkelde samen met wereldkampioen modelzweefvliegen Vincent Merlijn een workshop om kinderen kennis te laten maken met modelvliegen, wetenschap en techniek. De FAI heeft het Rookie-project ook opgepikt en er zijn al twintig internationale Rookie-experts.
- In opdracht van de afdeling Zweefvliegen is een nieuw meldportaal ontworpen. Het melden van voorvallen is hierdoor makkelijker en kan op een plek, in plaats van bij de verschillende instanties. Het platform bevalt goed en de afdeling Ballonvaren wil er volgend jaar een eigen versie van maken.

Een dieptepunt was er ook, Charles Kerstens, een zeer gewaardeerde medewerker van ons bureau die al enkele jaren kampte met gezondheidsproblemen, overleed.

Onze speerpunten in 2021 waren de volgende drie onderwerpen:

1. Meer ruimte voor lichte luchtvaart
2. Expertisecentrum voor Luchtvaart en Luchtsport, doel: Gekwalificeerde Organisatie worden
3. Groei van het ledenaantal

In 2022 verwachten we op elk van de drie dossiers een stap te kunnen zetten in de richting van onze uiteindelijke doelen. Nu we de interne zaken langzaam op orde krijgen moet dat te doen zijn.

Ten aanzien van de vier principes van goed sportbestuur (verantwoordelijkheid, democratie, maatschappij en transparantie) zoals die door NOC*NSF wordt voorgeschreven, hebben we als Hoofdbestuur in 2021 als volgt geacteerd:

- Verantwoordelijkheid: het Hoofdbestuur is in 2021 veel bezig geweest met personele zaken die het Verenigingsbureau betroffen. In de inleiding van dit voorwoord spraken we al over een turbulent jaar. Die turbulentie heeft een groot deel van onze tijd genomen. We gaan ervan uit dat de personele veranderingen die in 2021 zijn ingezet zich in 2022 zullen uitbetalen in de vorm van een goed lopend professioneel Verenigingsbureau dat er is voor onze leden en de afdelingen optimaal kan ondersteunen.

- **Democratie:** belangrijk onderdeel van dit principe is de voorgenomen statutenwijziging die een aantal belangrijke adviezen van NOC*NSF en de WBTR opneemt in onze (verouderde en niet consistente) statuten. In 2022 verwachten we dit proces af te kunnen ronden.
- **Maatschappij:** na iedere vergadering van het Hoofdbestuur hebben we de leden en plaatsvervangend leden van de Ledenraad, de voorzitters van de afdelingen, de medewerkers en onze Raad van Advies op de hoogte gehouden van de besluiten en overige zaken die we bespraken. Deze beknopte nieuwsbrieven worden door de diverse ontvangers gewaardeerd. Op deze manier willen we laten zien wat het Hoofdbestuur bezighoudt op de voor ons belangrijkste dossiers.
- **Transparantie:** de uitkomsten van de Commissie De Leeuw zijn voor wat betreft dit onderdeel van de code goed sportbestuur ons uitgangspunt. De diverse 'audits' naar aanleiding van de uitkomsten van deze Commissie in 2021 zetten we voort in 2022 en helpen ons de transparantie binnen de KNVvL te verbeteren. We hebben in 2021 onze ambities en doelen vastgelegd in een jaarplan en voor wat betreft de financiële verantwoording hebben we een door onze accountant goedgekeurd financieel jaarverslag opgesteld dat ook door de Ledenraad is vastgesteld.

Rest ons een groot woord van dank uit te spreken in de richting van iedereen die zich, meestal als vrijwilliger, heeft ingezet in 2021 om er een jaar van te maken waarin, ondanks vele restricties, toch gevlogen kon worden en prestaties konden worden behaald. Er zijn nieuwe vliegers gebrevetteerd, er werden wedstrijden gevlogen. Laten we hopen dat 2022 een restrictievrij jaar wordt waarin we stappen kunnen maken naar nog meer starts en landingen, nog meer sprongen, nog meer gevlogen uren, nog meer nieuwe vliegers en nog meer vrijheid voor de (lichte) luchtvaart in ons land. Daar zullen wij en het Verenigingsbureau ons van harte voor inzetten. Realiseert u zich alleen goed dat we dat niet alleen kunnen en dat samen werken aan de KNVvL ook in 2022 ons streven is en blijft.

*Namens het Hoofdbestuur,
Harald Bresser
vice-voorzitter*

Over de KNVvL

De Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart (KNVvL) is de nationale vereniging voor alle luchtsporten. De KNVvL is opgericht op 19 oktober 1907 als 'Vereeniging ter Bevordering van de Luchtscheepvaart' en behartigt de belangen van alle luchtsporten in Nederland. De KNVvL is aangesloten bij Fédération Aéronautique Internationale (FAI), de World Air Sports Federation, European Air Sports en NOC*NSF.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix is beschermvrouwe van de KNVvL.

Verenigingsbureau

Operations

Bestuurlijk

Binnen de KNVvL worden operationele werkzaamheden uitgevoerd en gecoördineerd door het KNVvL Verenigingsbureau. Het bureau heeft veel verschillende dossiers, knelpunten en luchtvaartwensen en -behoeften in beheer. Deze dossiers worden afgestemd met de vliegende afdelingen. Daarbij heeft de Centrale Commissie Luchtruim (CCLR) luchtruimissues in behandeling. In deze commissie zitten vertegenwoordigers van de vliegende afdelingen. De commissie kan onder verantwoording van het Hoofdbestuur zelfstandig acties initiëren en uitvoeren als het gaat om luchtruimzaken. De afdeling Zweefvliegen heeft nog een aparte Commissie Luchtruim & Radiogebruik (CLR). De KNVvL is internationaal aangesloten bij Europe Air Sports. Deze organisatie behartigt onze luchtsportbelangen, voornamelijk qua regelgeving op Europees niveau bij de Commissie in Brussel en bij EASA in Keulen.

Verenigingsbureau

Aan het eind van het kalenderjaar zijn er twee werknemers in deeltijd binnen de afdeling Operations die werkzaamheden uitvoeren, (mede) vrijwilligers aansturen en dossiers coördineren. De inzet, kennis en betrokkenheid van vrijwilligers is groot en voor het integraal behandelen van dossiers en knelpunten onmisbaar.

Overheid

De overheid is in 2018 gestart met een ontwerp luchtvaartnota 2020-2050 en met de luchtruimherziening 2023. Beide beleidsdocumenten zijn ingegeven door de sterk veranderde omstandigheden zoals toegenomen luchtverkeer, de geplande opening van Lelystad en afnemend maatschappelijk draagvlak voor geluidsoverlast en emissies. De Nederlandse luchtruimstructuur is sterk verouderd en inefficiënt, wat onder andere tot extra milieubelasting leidt. In de nota is het sterk verminderde vliegverkeer als gevolg van de coronamaatregelen niet meegenomen, het is een langetermijndocument.

Luchtvaartnota 2020-2050

De nota is december 2020 door het kabinet aangenomen. Het is een typisch beleidsdocument dat gebaseerd is op vier publieke belangen: verbindingen, leefbaarheid, klimaat en veiligheid. Het is een zeer compleet stuk, maar omdat het weinig concreet is kunnen alle partijen er hun wensen en voornemens uit destilleren. De uitvoeringsagenda van de nota wordt dus belangrijker dan de nota zelf. General Aviation is in de nota opgenomen, en een aantal luchtsporten (waaronder parachutespringen) wordt expliciet genoemd. Helaas niet in gunstige zin: op termijn zou er niet meer overal plek voor zijn in Nederland. Onze wens is dat dit praktisch gekoppeld wordt aan de luchtruimherziening, in plaats van dat het standaardbeleid is.

De nota is gezien de val van het kabinet in 2021 controversieel verklaard. Wat dit gaat betekenen ten aanzien van de inhoud is onduidelijk. De opening van Lelystad is opnieuw uitgesteld en Schiphol heeft geen milieuvergunning. De impact van

milieueisen moet concreet uitgewerkt worden, onder andere voor CO₂, stikstof en fijnstof.

Luchtruimherziening 2023

Het Nederlandse luchtruim is zoals geschreven aan verbetering toe. De luchtruimherziening heeft daarom doelen gesteld qua capaciteit, efficiency en duurzaamheid met veiligheid als randvoorwaarde. Wij hebben in het kader van de behoeftestelling samen met AOPA en NACA een stuk bij DGLM ingediend. Het is essentieel dat de KNVvL formeel gesprekspartner is bij het opstellen van ontwerpdocumenten qua luchtruimstructuur. Dit punt hebben we in 2021 meerdere keren aangekaart bij het ministerie. Er zijn daarom GA-kwartaalinformatiesessies gestart waarbij ook LVNL en CLSK betrokken zijn. Hoewel lovenswaardig hebben deze sessies niet dezelfde waarde als een ontwerpessie.

In dit jaar is het ontwerp voorkeursbeslissing luchtruimherziening goedgekeurd. Wij hebben hierop gereageerd, maar gezien het grote aantal reacties heeft het ministerie daar nog geen reactie op kunnen publiceren. Deze verschijnt in 2022 in gebundelde vorm.

Lelystad

De geplande opening voor maart 2021 werd uitgesteld naar november 2021, maar ook die datum werd niet gehaald. Het is nog steeds onduidelijk of en wanneer de luchthaven geopend gaat worden. Opening zal zeker impact gaan hebben, ondanks hogere vliegroutes die geïntegreerd zullen worden in Schiphol verkeer. De gevolgen voor parachutespringen op Teuge en zweefvliegen in de provincie blijven naar verwachting groot. Alle GA-partijen zullen samen moeten blijven vechten om hun bedreigde belangen te verdedigen.

GA-Platform overleg

De KNVvL neemt deel aan het GA-Platform dat vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wordt belegd. Het platform vergadert op reguliere basis, samen met de GA-partners AOPA, NACA en NVL. Ook CLSK, ILT en ICL nemen deel. Er wordt gewerkt met een jaarwerkplan, met een looptijd van twee jaar, voor nu 2020-2021. In dit plan worden onderwerpen en knelpunten opgenomen. Het overleg gaat in op operationele en regeltechnische zaken.

Het jaarwerkplan 2020-2021 bevat onderwerpen als het programma Integrale Aanpak Lagere Luchtruim (IALL) dat ingaat op windmolens, laagvlieg- en oefengebieden, U-space en drones, bebouwing bij vliegvelden en kwesties als paramotortrikes, MLA's, parachutespringlocaties, RMBL evaluatie en elektrisch vliegen.

LVC-Strategisch Forum

Wij zitten namens de GA-partners in het LVC-SF, waarbij de luchtsporten-evenementenlijst het hoofditem is. Doel van deze lijst is de belangrijkste luchtsportevenementen via dit platform te communiceren en zoveel mogelijk te kunnen accommoderen.

De in 2019 ontstane problemen door interferentie bij valschermspringevenementen zijn besproken en opgelost. In 2021 is een werkproces overeengekomen waarbij voorafgaand aan en volgend op een evenement voorwaarden worden besproken en het evenement operationeel wordt geëvalueerd. Dit wordt in 2022 vervolgd.

KNVvL Juridische Commissie

De Juridische Commissie bestaat uit KNVvL-leden met juridische kennis die leden, clubs en afdelingen bijstaan die zich benadeeld voelen door (rechts)handelingen van derden (bijvoorbeeld de overheid). Zij helpen met name op het gebied van het luchtruim, milieuzaken, vergunningen (bestuursrecht) en overtredingen. Ze ondersteunen leden hiermee op een professionele manier. Voorzitter van de commissie is Dick van het Kaar, oud-Hoofdbestuurslid.

De commissie bracht in 2021 negen adviezen uit:

1. Algemeen verbindend voorschrift uitleg (document: Onderscheid tussen de begrippen Algemeen verbindend voorschrift (AVV) en Concretiserend besluit van algemene strekking (CBAS) zoals dat bij het juridisch kwalificeren (van een wijziging) van de Regeling luchtverkeersdienstverlening van belang is met betrekking tot het mogelijk instellen van bezwaar en beroep).
2. Advies bomen snoeien in opdracht van Defensie van een aanvliegroute Terlet.
3. Advies SPL pilot-in-command/bemanningslid - status passagier zweefvliegen (document: SPL houders gezagvoerder, PIC/bemanningslid - status passagier).
4.
 - a. Advies Lunshof mailing/merkenrecht KNVvL logo.
 - b. Advies juridische afwikkeling vragen client Buijtendijk (afd. parachutespringen), advocatenkantoor Kalk & Ural, overeenkomst Stichting Instituut Sportrechtspraak, ISR - KNVvL, 22 mei 2012, Artikel 1, lid 2 onder a.
5. Advies tussentijdse opzegging door verzekeraar in verband met vliegtuigongeval Teuge, Artikel 7:940 lid 3 BW.
6. Advies uitleg van het begrip luchtsport (in casu zweefvliegen en ballonvaren) als sport in verband met een aanhangig belastinggeschil (document: Belasting geschil (BTW) inzake begrip luchtsport).
7.
 - a. Advies registratie/kentekenverplichting voertuigen met lage snelheid zoals bijvoorbeeld landbouwtractors (Europese regelgeving) ten behoeve van het gebruik bij (onder andere) het zweefvliegen.
 - b. Advies Convenant medische verklaringen LAPL(S).

Veiligheid

KNVvL Webinar

In 2021 is het vliegseizoen door de lockdown later op gang gekomen. Met medewerking van onze sectorgenoten DGLM en LVNL hebben we een webinar georganiseerd. De nadruk lag op het omgaan met een verminderde currency na een lange winter en lockdown, vluchtvoorbereiding, luchtruim, Just Culture en het voorkomen van luchtruimschendingen.

Met meer dan 500 kijkers was dit een zeer succesvol event dat mocht rekenen op een hoge waardering. Blijkbaar geven dit soort webinars een goede invulling aan een behoefte binnen onze community. Het plan is om dit ook in 2022 weer te organiseren waarbij ook vanuit EASA input zal komen.

Airspace Infringements

Wij nemen deel aan de werkgroep Airspace Infringements die onder leiding staat van LVNL en DGLM. Het aantal infringements in gecontroleerd luchtruim laat een bemoedigende stabilisering zien, maar een duidelijke daling blijft uit. Dat moet beter. Als sector geloven we absoluut in de gestarte initiatieven en is communicatie over dit onderwerp cruciaal. Maar uiteindelijk is het natuurlijk de vlieger zelf die het verschil maakt. We roepen op gebruik te maken van de tools die vliegers in handen hebben gekregen om luchtruimschendingen te voorkomen. Maak gebruik van FIS (Flight Information Service) of, als je dat echt niet wilt, pas in ieder geval in de Amsterdam en Rotterdam area de Listening Squawk toe.

Nationale Veiligheidsanalyse

Het ministerie voerde in 2021 samen met de sector een veiligheidsanalyse uit. Uiteindelijk moet er een top vijf aan risico's worden gedefinieerd, waar een plan van aanpak voor wordt gemaakt. De afronding en de definitieve top vijf wordt in 2022 verwacht. In de top staan momenteel:

- Onvoldoende vluchtvoorbereiding.
- Luchtruimschendingen.
- Doorkruisen van vliegverkeer door luchtsportgebieden zoals zweefvliegvelden met een lierstart en dropzones.
- Vluchtinformatie niet centraal en slecht te vinden.
- Lage meldbereidheid en daardoor weinig bruikbare data.

Just Culture

Een punt van zorg is de meldingsbereidheid van voorvallen. Binnen de GA lopen we duidelijk achter op dit punt ten opzichte van de grote luchtvaart. Het goede nieuws is dat we een voorzichtige verbetering zien en dat binnen bijna alle vliegende afdelingen van de KNVvL een dedicated veiligheidscommissie actief is. Er is veelal een goede basis gelegd voor een VMS waarbij trends en voorvallen in toenemende mate worden gecommuniceerd met de achterban.

Meldtool afdeling Zweefvliegen

Conform de Europese Verordening 376/2014 zijn gezagvoerders van GA-luchtvaartuigen verplicht incidenten te melden bij het Analyse Bureau Luchtvaart (ABL). Daarnaast is de gezagvoerder in het geval van een ernstig incident ook verplicht te melden bij de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV). Er geldt in dat geval dus een dubbele meldplicht. In de toekomst zien wij dat graag anders en met liever één meldpunt. De afdeling Zweefvliegen heeft een meldtool ontwikkeld waarmee dit wel kan en die bovendien bijzonder laagdrempelig en gebruiksvriendelijk is. Dit lijkt een heel goed voorbeeld te zijn voor toekomstige ontwikkelingen richting de overige luchtruimgebruikers. Onder andere de ballonvaart is van plan om in de loop van 2022 dezelfde tool te gaan gebruiken.

Ledenservice

Team Ledenservice is gelijk aan team KEI. Dit vaste team van de KNVvL heeft klantvriendelijkheid en servicegerichtheid hoog in het vaandel staan. Door de kennis binnen het team kunnen veel vragen direct beantwoord worden. We zorgen ervoor dat deze brede kennisbasis van Team Ledenservice op peil blijft, waardoor het minder vaak nodig is een vraag tweedelijns af te laten handelen. Het doorzetten van vragen naar afdelingen is hierdoor beperkt. De werk- en tijdsbelasting voor afdelingsvrijwilligers en collega's nemen hierdoor af.

Werkprocessen

Binnen Team Ledenservice/KEI blijft het streven om werkprocessen te verbeteren, met name volgens de businessstrategie LEAN. Kort gezegd is LEAN een manier van werken waarbij alles en iedereen in de vereniging zich richt op het creëren van waarde voor de klant. Een zo klein mogelijke foutmarge is iets waar alle klanten baat bij hebben. Hiervoor standaardiseren we zoveel mogelijk processen afdelingsbreed. Standaardiseren betekent routine en geen uitzonderingen. Hierdoor kunnen we efficiënter werken en is de foutmarge zo klein mogelijk.

KNVvL Examinering Instituut (KEI)

Na een audit door ILT in 2020 is het KEI ook geaccrediteerd om theorie-examens voor onderhoudstechnici Zweefvliegen af te nemen. Deze Part66-examens werden dit jaar voor het eerst door ons afgenomen. Hiervoor vindt nauwe samenwerking plaats met de specialistische examencommissie. Dit jaar zijn ook de eerste kandidaten van onze nieuwe RT-opleiding geslaagd voor hun examen. Voor de opleiding maken we gebruik van een RT-app die we speciaal hiervoor hebben ontworpen.

Afgenomen theorie-examens

Voor de uitvoering van de examens vindt nauwe samenwerking plaats met de diverse examencommissies. De eindverantwoording hiervoor ligt bij de examencommissie. De examens worden afgenomen volgens de kwaliteitseisen van EASA en de Nederlandse overheid.

STEBZ

STEBZ is de onafhankelijke Stichting Theorie Examens Ballonvaren en Zweefvliegen, opgericht om bepaalde staatsexamens af te kunnen nemen. Het KEI zorgt voor de praktische organisatie van deze examens. De examens van STEBZ bestaan uit negen vakken die tot dit jaar in zes examens waren verdeeld. Om te blijven voldoen aan de EASA-regelgeving maken we sinds dit jaar voor elk vak een apart examen.

Medische commissie

Samenstelling:

Marja Osinga, AME, voorzitter
Paul Michel de Grood, secretaris
Rob Dreissen
Fer Helmers, AME
Christiaan Verhulst
Raymond van der Wal
Ronald van Gastel, AME
Koos de Keijzer
Ruud Stienstra, AME
Sietske Bakker
Rob Favié

Alle commissieleden zijn arts. De samenstelling is in 2021 ongewijzigd. In de commissie is een aantal grote luchtsportafdelingen van de KNVvL vertegenwoordigd.

KNVvL Medisch certificaat

Op 8 april 2021 is nieuwe Europese wetgeving ingegaan voor de medische keuringen voor zweefvliegen en ballonvaren. Dit houdt voor deze luchtsporten in, dat piloten uitsluitend met door de EU uitgegeven brevetten en medisch certificaten mogen vliegen. De KNVvL medisch certificaten voor zweefvliegers en ballonvaarders, uitgegeven door de FSMI en een aantal Aeromedical Examiners (AME's), zijn vervallen per 8 april 2021.

Hiermee is een einde gekomen aan een periode van tientallen jaren waarin, in samenwerking met de FSMI, zweefvliegers en ballonvaarders door sportartsen gekeurd konden worden. De KNVvL is veel dank verschuldigd aan de FSMI en de sportartsen voor de uiterst efficiënte, veilige en betaalbare manier van het beoordelen van vliegmedische geschiktheid.

Vrijwel alle zweefvliegers en ballonvaarders hebben op tijd hun EU-brevet en medisch certificaat kunnen aanvragen. Een nadeel is wel dat een aantal vliegers niet zonder meer kon worden goedgekeurd onder de nieuwe wetgeving terwijl dit eerder bij de KNVvL-keuring wel mogelijk was. Wij spannen ons in om voor deze vliegers door persoonlijke begeleiding en advisering alsnog een goedkeuring mogelijk te maken, al of niet met beperkingen. Onze invloed hierop is echter helaas beperkt.

Voor een aantal andere luchtsporten is de KNVvL vliegmedische keuring nog steeds vereist, op basis van KNVvL-regelgeving en met instemming van ILT. Het betreft paramotorvliegen, paragliding en tandemmaster parachutespringen.

De keuringseisen voor deze groepen zijn dezelfde als die voor de eerdere "zweefvliegkeuring". De commissie is bezig de wijze van naleving en richtlijnen te ontwikkelen, passend bij de verschillende luchtsporten. Dit gebeurt in overleg met de betreffende afdelingen. Het medisch certificaat wordt aangepast aan de nieuwe situatie.

Verenigingsbureau

Bijeenkomsten

De commissie heeft ervoor gekozen zoveel mogelijk per e-mail en per telefoon te overleggen. Door deze manier van werken zijn alle commissieleden direct geïnformeerd en kan snel gereageerd worden op situaties die snel handelen vereisen. Bovendien hoeven er bijna geen reis- en vergaderkosten gedeclareerd te worden.

In januari 2021 is de commissie bijeen geweest via een videoconferentie om beleidspunten te bespreken.

Consultaties

Met grote regelmaat wordt de commissie om advies gevraagd. De vragen kwamen van keuringsartsen en van vliegers die problemen hadden met hun EASA medisch certificaat. Bovendien waren er vragen in verband met het KNVvL medisch certificaat. Er waren meer vragen dan in 2020, toen in verband met de COVID-19-pandemie de vliegactiviteiten duidelijk waren afgenomen.

Elke vraag wordt via de mail door de commissieleden onderling besproken alvorens advies te geven. Dit wordt bewust gedaan om de kennis en ervaring van alle commissieleden te delen. Bijna altijd lukt het om binnen vijf werkdagen een advies te geven. In alle gevallen wordt de privacy van de betrokkenen gewaarborgd, zoals voorgeschreven in de AVG.

Additional Flowcharts en Guidance Material behorend bij Part Med van regulation EU 1178/2011

In het voorjaar van 2021 heeft ILT een vernieuwde versie gepubliceerd van de Additional Flowcharts and Guidance Material CAA.NL. Het zijn uitgewerkte richtlijnen op basis waarvan keuringsartsen hun beslissingen kunnen nemen. Twee van onze commissieleden zijn intensief betrokken geweest bij de totstandkoming van deze versie. Op diverse plaatsen in deze richtlijnen is, in tegenstelling tot de vorige versie, aandacht besteed aan de medische eisen voor het LAPL.

Hoewel er nog steeds zowel nationaal als binnen Europa behoefte bestaat aan specifieke Flowcharts en Guidance material voor het LAPL, is door deze wijziging de noodzaak afgenomen.

Europese regelgeving

De commissie blijft actief bij de verdere ontwikkeling van de Europese medische eisen voor de luchtvaart. De voorzitter van de commissie is lid van de Rulemaking Group en Medical Expert Group, waardoor de commissie rechtstreeks meepraat op Europees beleidsniveau.

Vliegveiligheid

Human Factors zijn een belangrijk aandachtspunt voor de commissie. Door middel van publicaties en voordrachten brengt de commissie human factors als onderdeel van het veiligheidsdenken onder de aandacht.

De commissie heeft het afdelingsbestuur Zweefvliegen verzocht Sietske Bakker op te nemen in de commissie Veiligheid van de afdeling om de vliegmedische aspecten van het veiligheidsdenken te borgen. De commissie is verheugd dat daar uitvoering aan is gegeven.

Wetenschappelijke activiteiten en internationale contacten

Medisch inhoudelijk houdt de commissie nationaal en internationaal de vinger aan de pols op het gebied van de regelgeving voor de medische keuringen. De commissie beschikt over een groot netwerk. Voorzitter Marja Osinga maakt deel uit van de Rulemaking Groups 0287&0288 en 0424 van EASA op medisch gebied. Daarmee zitten wij op de eerste rang om ervoor te zorgen dat de medische eisen voor het LAPL met gezond verstand worden aangepast. Verder maakt Marja Osinga deel uit van de Medical Expert Group, als vertegenwoordiger van Europe Air Sports. Daarmee vertegenwoordigt zij ook de KNVvL.

Daarnaast nemen de leden van de commissie deel aan activiteiten van onder andere de FAI Commission Internationale Medico-Physiologique (CIMP), Organisation Scientifique et Technique du Vol à Voile (OSTIV), Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart- en Ruimtevaartgeneeskunde (NVvLG), de wetenschappelijke Aeromedische Werkgroep van de NVvLG, European Society for Aviation Medicine, Aerospace Medical Association, International Academy of Aviation and Space Medicine.

Aangezien Marja Osinga president is geworden van de FAI-CIMP, kwam haar plaats als KNVvL-afgevaardigde vacant. De commissie is nog op zoek naar een plaatsvervangend afgevaardigde voor Paul Michel de Grood die begin 2020 werd benoemd tot KNVvL-afgevaardigde bij de CIMP.

In 2020 is een wetenschappelijk onderzoek gestart naar ongevallen met letsel bij sportparachutisten over de afgelopen tien jaar. Dit onderzoek wordt gedaan in samenwerking met de afdeling Parachutespringen. De verwachting is dat het onderzoek in het voorjaar 2022 is afgerond.

Aerobatics

Aerobatics

Organisatie

De afdeling Aerobatics en VINK (Vliegen is een Kunst) zijn nauw met elkaar verbonden. Zo voert het bestuur van VINK ook de afdelingstaken uit. Het doel van de afdeling en VINK is het promoten van de aerobatic sport in Nederland en het verhogen van het niveau van de Nederlandse aerobatic vlieger.

VINK organiseert daartoe jaarlijks het NK Aerobatics (DONAC). Hierbij wordt op verschillende niveaus gestreden om de winst en de titel van Nederlands Kampioen. Tevens organiseert VINK regelmatig oefendagen en andere trainingen.

Veiligheid staat voorop tijdens wedstrijden en oefendagen. De wedstrijdregels die gehanteerd worden zijn overgenomen van CIVA en worden strikt toegepast zowel op het NK als tijdens oefendagen.

De afdeling heeft een klein ledenaantal. In 2021 is dit ledenaantal stabiel gebleven op 45 leden.

Bestuur

Ringo Massa - voorzitter

Sander van Vliet - penningmeester/secretaris

Henk van Kessel

Activiteiten

Ondanks de beperkingen door de coronamaatregelen heeft in 2021 een aantal activiteiten doorgang kunnen vinden. In augustus zijn twee trainingsdagen georganiseerd in de omgeving van vliegveld Lelystad. Alle deelnemers wisten daar goede progressie te behalen in de precisie van de figuren en het positioneren ten opzichte van de jury.

Het NK aerobatics vond plaats van 2 tot en met 4 september, voor het eerst sinds lange tijd op vliegveld Midden Zeeland. Met daarbij een primeur voor Nederland, namelijk de combinatie van zweef en motor aerobatics in één wedstrijd. Het bleek een gouden greep die door deelnemers, organisatie en toeschouwers bijzonder werd gewaardeerd. In totaal streden

14 deelnemers op motor en 3 deelnemers op zweef om de prijs in verschillende klassen en de Nederlandse titel. Peter Farla werd Nederlands kampioen in de klasse Intermediate Power, en Lars Hofman in de klasse Advanced Glider.

Juryleden

Nederlandse juryleden jureerden, behalve op het NK aerobatics, ook op het Belgisch aerobatic kampioenschap. Op het WK in Polen werkten ze als juryassistent en deden daarbij extra ervaring op om mogelijk in 2022 te jureren op verschillende internationale kampioenschappen.

Toekomst

Ook in 2022 worden weer trainingsdagen georganiseerd. Data en locaties worden nog bepaald, waarbij Lelystad en Midden Zeeland de voorkeur hebben. Het NK aerobatics staat gepland van 7 tot en met 9 september op vliegveld Midden Zeeland. We verwachten ook komend jaar weer een mooi deelnemersveld in zowel motor als zweef aerobatics.

Communicatie

De afdeling beheert samen met VINK de website www.vliegeniseenkunst.nl waarop informatie staat over de activiteiten. Via de website, Facebook, KNVvL Nieuwsbrief en e-mail wordt de communicatie met de leden en geïnteresseerden verzorgd.

Algemene Luchtvaart Afdeling

Ons verslagjaar 2021 heeft veel coronamomenten gekend. Voor elke bijeenkomst of voor welke activiteit dan ook, moest rekening worden gehouden met overheidsmaatregelen. Activiteiten ver vooruit plannen ging eigenlijk niet, de regels veranderden nogal eens. Voornamelijk hierdoor moest een aantal voorgenomen activiteiten in de ijskast.

Het bestuur van de ALA bestond uit vijf man. Loet Kuipers, Michiel Kastelijn, Wop van der Veen, Jan Schipper en Jan Hemink. Op één bestuursbijeenkomst na, zijn alle bijeenkomsten via Zoom (standaard in gebruik bij de KNVvL) gehouden. Voordelen van het houden van meetings op een dergelijke manier zijn er natuurlijk. Je hoeft bijvoorbeeld de deur niet uit om elkaar te zien en te spreken. Dat scheelt niet alleen veel tijd, maar ook reiskosten. Toch is de ALA meer van de persoonlijke benadering.

Totaal hebben wij tien bestuursbijeenkomsten kunnen houden. Daarnaast was het mogelijk om (weliswaar drie maanden later dan de bedoeling was) onze leden tijdens de jaarvergadering te zien en te spreken. We hebben de jaarvergadering gehouden in het Transport Museum in Nieuw-Vennep op 26 juni.

De enige echte fysieke activiteit was het bezoeken van 'PS Aero' in Baarlo.

Omdat lezingen onmogelijk 'live' te organiseren waren zijn er een aantal in de vorm van een Webinar gegeven. Hiervoor was aardig wat belangstelling. Zo was er een webinar van Bram Elsenaar over de geschiedenis van het NLR, één van Fred

Abbink over de ontwikkelingen van de radar in WOII en één van Ronald Dijkstra rondom de eerste KLM-vlucht naar New York. Hierbij is gebleken, dat presenteren vanuit Woerden de meest betrouwbare optie is. Desondanks zijn er ook twee vanuit huis gepresenteerd.

In samenwerking met de 'Haarlemse Luchtvaarttafel' hebben wij een bijeenkomst in Haarlem bijgewoond. Olav van Bockel, die helaas kort na de lezing overleed, improviseerde voor jong (studenten van Sipke Wynia van InHolland Delft) en oud over elektrisch vliegen.

2021 was voor de ALA een heel vreemd jaar. We staan voor het organiseren van activiteiten op luchtvaartgebied, maar vanwege de vele overheidsmaatregelen was er maar weinig echt mogelijk. We gaan er vanuit dat komend jaar er heel anders uit zal zien.

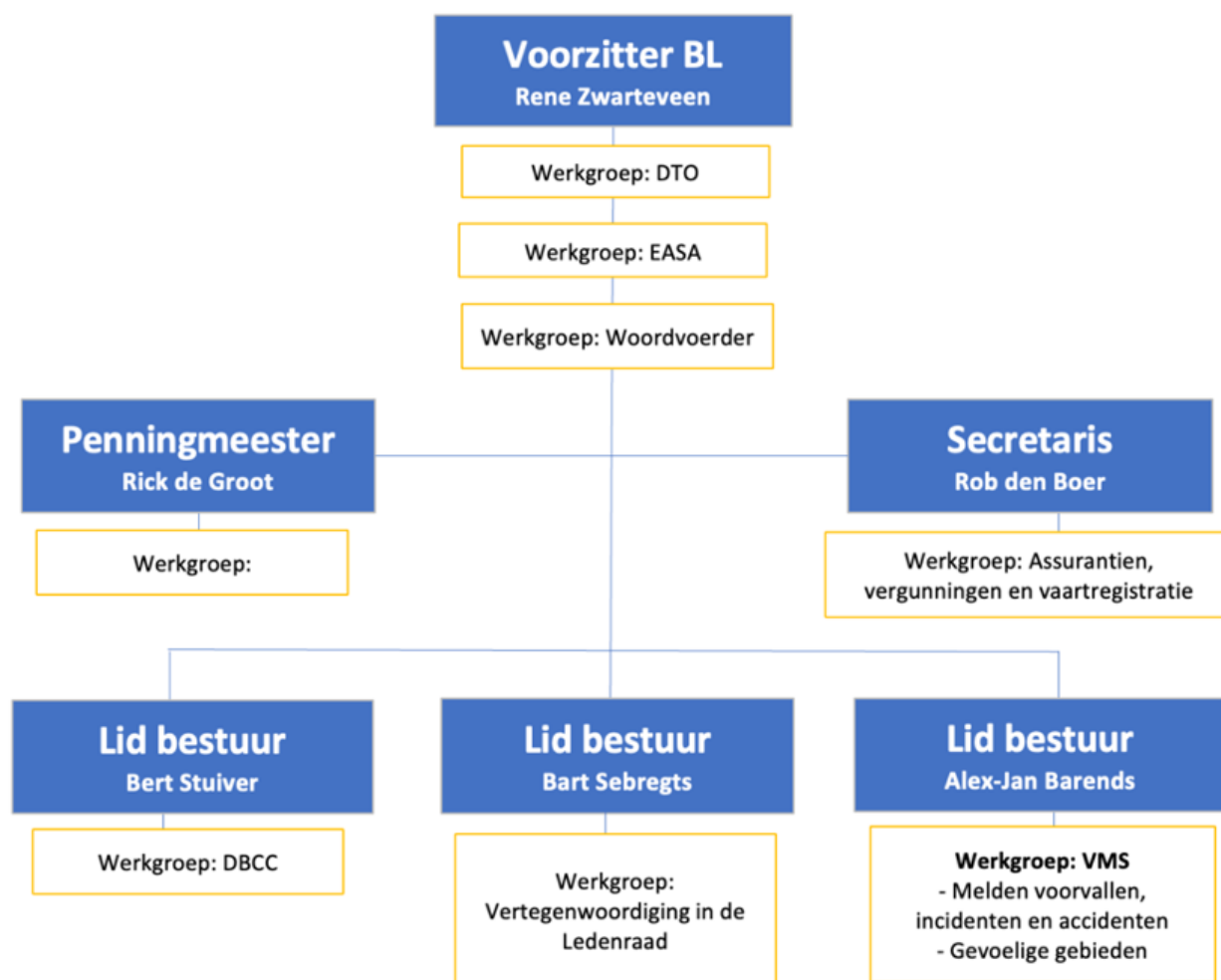

Ballonvaren

Ballonvaren

Organisatie

Het bestuur is versterkt met Bart Sebrechts (ledenraadslid) en Alex Jan Barends (VMS, regio-coördinatoren, landeigenaren). Elk bestuurslid heeft zijn eigen aandachtsgebied, de projecten zijn verdeeld onder een bestuurslid. Hieronder het organogram met de verantwoordelijkheden.

We hebben ballonvaart Nederland en de sport in het bijzonder op de kaart gezet doordat het team Nederland erg goed heeft gepresteerd op de wereldkampioenschappen: Roy Gommer is wereldkampioen geworden.

De DTO heeft goedkeuring voor alle mogelijke trainingen inclusief gasballonopleiding. De FE-opleiding wordt in 2022 aangevraagd. Er zaten veertien leerlingen in opleiding voor BPL/piloot, instructeurs in de opleiding zijn afgerond, en alle benodigde cursussen zoals pilot refresher, pilot safety, FI refresher zijn ook weer in 2021 uitgevoerd.

Het vaarseizoen heeft zich wederom deels gekenmerkt door Corona en de bijbehorende maatregelen. Desondanks hebben de meeste bedrijven veel passagiers kunnen vervoeren, zijn er heel veel checks en praktijklessen gegeven, en zijn er door de sport en op recreatief gebied veel mooie vaarten uitgevoerd. Het was duidelijk een veel beter jaar dan 2020.

Ballonstof heeft met de afdeling een actiever advertentiebeleid gevoerd en met succes, het blad wordt graag gezien en veel gelezen. Door de grote toename van adverteerders heeft KNNvL/Ballonstof ook daar wat voordeel uit ontvangen.

Financieel hebben we als afdeling het jaar kunnen afsluiten met een kleine plus. Projecten zoals vaartregistratie, voorvallen melden, regiocoördinatoren, automatisering van registraties zijn mede door de pandemie naar 2022 verschoven.

Collectieve verzekering

Er was ook dit jaar de mogelijkheid deel te nemen aan de collectieve verzekering van de afdeling Ballonvaren. Deze collectieve verzekering valt binnen de Nederlandse Luchtvaartpool en wordt bemiddeld door De Keyzer Breda. Ondanks beperkte mogelijkheden tot vluchtuitvoering door de COVID-maatregelen is er toch voldoende premie gegenereerd. De geclaimde schades bleven binnen de perken waardoor de premies voor 2022 vooralsnog gelijk blijven.

Deltavliegen

Deltavliegen

Bestuur

Wim de Gier - voorzitter
Sander van Schaik - penningmeester
Serge Koning - secretaris
Adrie Bijsterbosch
Frans Icke

Er is binnen de afdeling Deltavliegen geen centrale registratie van het aantal vliegers van piloten, maar uit de vele vliegverhalen die onderling zijn gedeeld, kunnen we concluderen dat de piloten in 2021 veel vliegers hebben gemaakt. Vanaf eind maart waren de weersomstandigheden al zo gunstig dat lange vluchten mogelijk waren en werden veel vliegverhalen gedeeld op sociale media. Een fantastische ontwikkeling is de saamhorigheid onder de leden die steeds sterker lijkt te worden. Dit uit zich niet alleen in het delen van vliegverhalen, maar ook van kennis en expertise. Er gaan geregeld piloten samen op pad, waarbij kennis wordt gemaakt met nieuwe vliegsteppen en nieuwe startmethoden.

Samenwerking

Samenwerking was op meerdere vlakken het thema van 2021. Binnen de afdeling is meer samenwerking ontstaan, waardoor zeer ervaren en minder ervaren piloten veelvuldig samen op pad zijn geweest. Ook is er in overleg tussen de scholen, het afdelingsbestuur en de clubs een nieuwe functie in het leven geroepen: de mentor. Er wordt hard gewerkt om meer leerlingen aan te trekken en in het vooruitzicht van drukte bij de scholen is de noodzaak groot om mensen vloeiend van de school naar een club te laten doorstromen. Om deze beginnende piloten, die de (basis)techniek goed onder de knie hebben, te begeleiden in het zelfstandig starten en vliegen, kunnen piloten met veel ervaring zich aanmelden om deze piloten verder te begeleiden. Dit brengt een grote verbetering in de veiligheid, doordat nieuwe piloten op een laagdrempelige manier feedback en tips krijgen om hun vliegtechniek te verfijnen.

Vergaderingen

Er is door het afdelingsbestuur vijf keer vergaderd in 2021 met een algemene ledenvergadering in november. Net als in 2020 was de marketing voor de afdeling een terugkerend onderwerp op de agenda. Er zijn hierin grote stappen gemaakt. Zo hebben verschillende influencers meegevlogen met een deltavlucht en is er een website ontwikkeld waarop informatie te vinden is over vlieglessen en waarop je jezelf simpel en snel kunt aanmelden voor een les. Er is daarnaast hard gewerkt aan een promotiemagazine, dat de mooie sport deltavliegen in alle facetten laat zien. Dit magazine wordt in de loop van 2022 verspreid.

Er zijn ook individuele acties geweest van leden die ofwel op de radio, ofwel op tv zijn geweest. Zo heeft Wim de Gier geholpen met een demonstratie in het vliegen met hulpmotor. De deltavliegsport is hierbij uitgebreid op de Nederlandse tv geweest in een technisch programma over nieuwe technieken om te vliegen.

De aandacht die onze sport heeft gehad op tv, radio en in dagbladen is terug te zien in de online traffic en de boekingen bij de scholen.

Ongevallenregistratie

De afdeling kan stellen dat deltavliegen een zeer veilige sport is. Er komen zo nu en dan berichten van mensen die een ongelukkige landing hebben gemaakt, maar deze zijn erg beperkt in verhouding tot hoeveel er wordt gevlogen. Desondanks is het een speerpunt om meer van elkaars fouten te leren. Een van de verbeteringen die al sinds een aantal jaren succesvol wordt toegepast is de veiligheidsdag. Deze moeten de cursisten verplicht bijwonen voordat ze hun brevet kunnen aanvragen. Hierin is niet alleen aandacht voor materiaal en techniek, maar ook voor de piloot als persoon en het effect van de lichamelijke prestaties die worden geleverd voor, tijdens en na het vliegen. Het doel hiervan is om mensen bewust te maken van wat bijvoorbeeld vermoeidheid kan doen met je prestaties en de risico's ervan bij het vliegen.

Deltaweekend

In 2020 vond een succesvolle dag plaats waarop de leden met elkaar konden vliegen in Nederland. In 2021 is dit evenement daarom herhaald. Nu niet slechts één dag, maar een weekend. Uiteraard stond dit weekend in het teken van deltavliegen, maar gezelligheid en het delen van kennis waren ook twee speerpunten. Zo was er een barbecue voor de piloten georganiseerd en kon er worden deelgenomen aan een landingsclinic, waar in de avonden filmpjes van eerder op de dag gemaakte landingen werden besproken. Vanwege het succes wordt ook in 2022 een deltaxweekend georganiseerd.

Leer nu Deltavliegen
Home
Links
Contact

Leer nu Deltavliegen Hanggliding in Nederland

bizar mooie ervaring!

Bekijken op Youtube

Top dat je informatie zoekt over deltavliegen, de mooiste luchtsport die er is!

Deltavliegen is de ultieme buitensport. Totale vrijheid, wat een ervaring... Zo vrij als een vogel zweef je door de lucht. Zo'n positief gevoel en zulke rust heb je nog nooit ervaren. Wie heeft er niet eens gedroomd van vliegen als een vogel? Ook JIJ kan dit NU bij een Nederlandse school leren!

Veilig!
Vanaf de uitvinding in 1948 in opdracht van de **NASA** heeft deltavliegen zich ontwikkeld tot een veilige luchtsport. Het materiaal (de vleugels) zijn tot in elk detail uitontwikkeld, waardoor iedereen er veilig mee kan vliegen. En het is ook nog eens de goedkoopste luchtsport..

Dit kan JIJ ook echt makkelijk leren. Het enige dat je nodig hebt is tijd om lekker in de buitenlucht door te brengen en een portie positieve energie.

Doen!
Klik snel door naar de Nederlandse scholen en voor je het weet maak ook jij je dromen waar. Dat ervaren samen met een aantal vrienden of vriendinnen is nog leuker. Schrijf je NU in bij een deltavliegschool hieronder!

Tot snel in de lucht!

"Once you have tasted flight, you will forever walk the earth with your eyes turned skyward, for there you have been, and there you will always long to return"
(Leonardo da Vinci)

Een initiatief van de KNOV

Internet

Het werven van leden is voor de afdeling een speerpunt. Zoals bij veel sporten is er een gestage afname van het aantal leden en om te kunnen blijven functioneren is nieuwe aanwas belangrijk. De aandacht is daarom gericht op promotie van deze mooie sport en het laagdrempelig aanbieden van lessen voor iedereen die interesse heeft in (delta)vliegen. De website www.leernudeltavliegen.nl is in 2020 van start gegaan en geeft veel inzicht in de personen die mogelijk interesse hebben in deze sport. Ook zien we uit het bezoek aan de website dat mensen sneller geneigd zijn een cursus te boeken als dit gemakkelijk

is te realiseren. Naar verwachting gaat dit vooral in 2022 zijn vruchten afwerpen met volle lesdagen bij de verschillende scholen.

Wedstrijden

Het Nederlands Kampioenschap bergvliegen heeft in 2021 helaas niet plaatsgevonden. In eerste instantie was gekozen voor locatie Kandel, later is locatie Hochries gevonden om op een andere datum het evenement te laten plaatsvinden. Door regels omtrent Corona en de daarbij geldende beperkingen in overlandvliegmogelijkheden is echter besloten NK Berg/Dutch Open niet door te laten gaan. Gelukkig kon het NK slepen wel doorgang vinden op vliegveld Stads kanaal. Logistiek was dit beter te organiseren dan Salland waar in voorgaande jaren het NK slepen plaatsvond.

Drones

Drones

Bestuur

Elie van Mook - voorzitter a.i.

Michaël Tefsen - penningmeester

José Snoek-Charmant - secretaris

Coleta Azzara'

Remco Bruins

Het was wederom een bewogen jaar. De invoering van de EU-regelgeving riep ook in 2021 nog veel vragen op. Waar de een zijn weg eenvoudig kon vinden, waren er voor anderen onduidelijkheden over het omzetten van ROC-light tot het

registreren van drones. Het ministerie had het daarom opnieuw erg druk met het beantwoorden van al deze vragen. Ook bleef het voor onze leden erg moeizaam om contact te krijgen met DGLM. Veel vragen kwamen daarom via onze leden ook bij ons terecht en wij zijn dan ook erg trots dat de afdeling Drones veel vragen van onze leden uiterst zorgvuldig heeft kunnen beantwoorden.

Door deel te nemen aan interessante commissies en werkgroepen heeft de KNVvL afdeling Drones in 2021 een breed fundament kunnen leggen voor onze dronepiloten en droneorganisaties. Zo hebben wij een grote bijdrage kunnen leveren aan de vele discussies die het afgelopen jaar speelden voor zowel de Open als de Specific categorie. Dat waren discussies binnen Nederland, maar ook op Europees niveau bij EASA. We hebben in 2021 onder andere deelgenomen aan commissies en werkgroepen van de NLR, het Ministerie van I&W, commissies op het gebied van het klimaat, maar ook in verschillende werkgroepen voor normering en standaardisatie bij de NEN.

Volgend jaar blijven wij ons inzetten voor onze leden, door deel te blijven nemen aan belangrijke discussies en mogelijk nog meer verschillende werkgroepen en commissies.

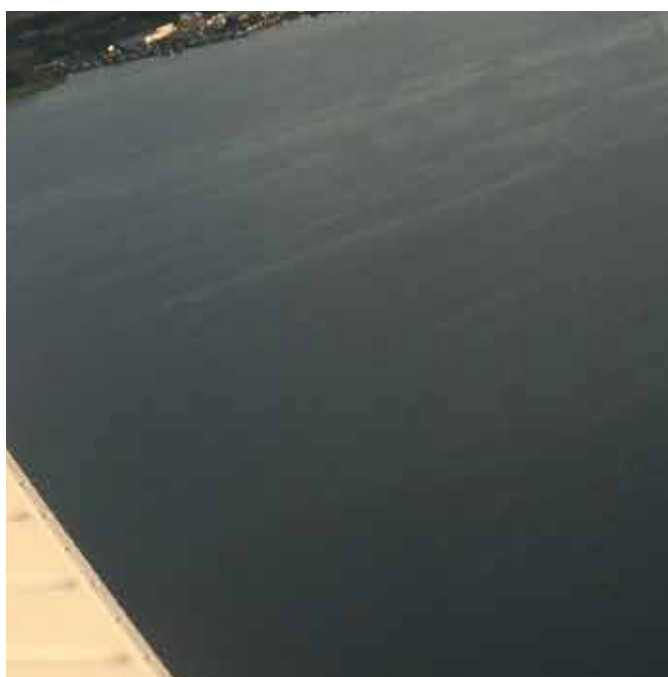
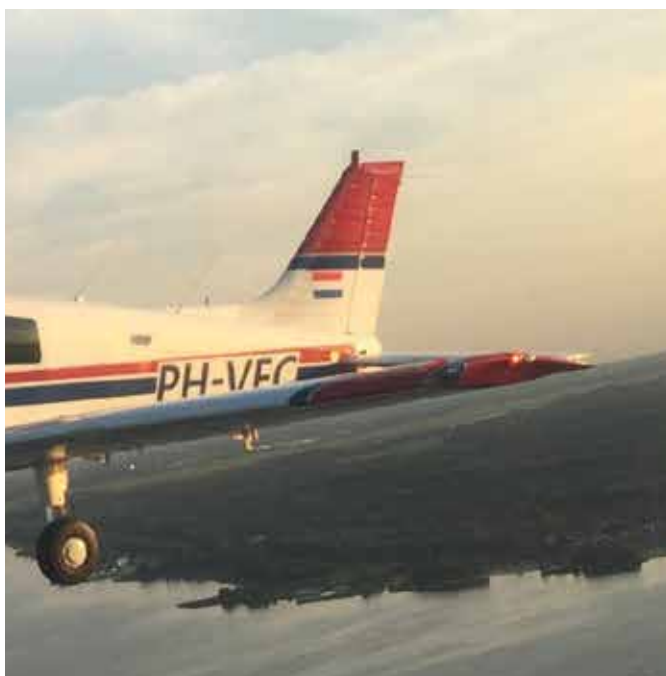
Uiteraard willen wij alles wat er in de dronewereld speelt delen met onze leden. Dat hebben wij in 2021 gedaan door heel veel individuele vragen te beantwoorden over alle nieuwe ontwikkelingen, door het organiseren van webinars, en via onze nieuwsbrieven. Het delen van informatie voor onze piloten en droneorganisaties, willen wij in de toekomst verder uitbreiden via zoveel mogelijk kanalen.

Eind van het jaar hebben wij ons bestuur mogen versterken met twee leden, Elie van Mook en Remco Bruins. Beide zijn professioneel werkzaam als zelfstandige dronepiloten en zijn ook op technisch vlak actief in de dronewereld. Met hun kennis en vaardigheden kunnen wij ons de komende jaren nog beter organiseren en inzetten voor onze leden.

Helaas hebben wij eind van 2021 echter ook wegens ziekte onverwacht afscheid moeten nemen van Ingo Kroon. Wij danken onze voorzitter voor zijn onuitputtelijke inzet. Ingo heeft een goed fundament neergezet voor onze jonge afdeling en wij zullen zijn enthousiasme, organisatietalent en dronekennis en -kunde enorm missen.

Gemotoriseerd vliegen

Gemotoriseerd vliegen

Organisatie

Het bestuur van gemotoriseerd vliegen bestond in 2021 uit zes personen. Voorzitter Michael Tefsen, secretaris Tim Weert, penningmeester en tevens vertegenwoordiger in de ledenraad Willem-Jan Vroom. Henkjan van der Zouw en Thom Sijs waren beide bestuursleden Amateur zelfbouw en Arjen van Pinxteren was verantwoordelijk voor technische zaken. Namens gemotoriseerd vliegen vertegenwoordigde Rieteka van Luijt ons bij het EMF (European Microlight Federation).

Activiteiten

In 2021 hadden we regelmatig overleg met onze overheden. Belangrijke onderwerpen waren de onvolkomenheden in de nieuwe regeling Veilig gebruik waar onder meer de Amateur

zelfbouw nogal wat beperkingen kreeg opgelegd. Ook de Opt-out regeling 600 kg voor de MLA's ondervond door de stroeve communicatie en miscommunicatie bij het ministerie nogal wat vertraging. Alle coronabeperkingen deden daar nog een flinke schep bovenop. Het regende coronaprotocolen en veel fly-in's konden dan ook weer geen doorgang vinden. De afdeling heeft desondanks toch het plan opgevat om in 2022 een eigen KNVvL fly-in te organiseren. Een van de activiteiten van de afdeling is het uitgeven van de geluidsdocumenten voor nieuw ingeschreven MLA's en Paramotors in het luchtvaartregister. In 2021 zijn er negentien gekeurd en daar is een geluidsdocument voor opgemaakt en afgegeven.

Communicatie

De website is inmiddels volledig geïntegreerd in de website van de KNVvL en wordt waar nodig geactualiseerd. Het afdelingsmagazine All Clear kwam vier keer uit en werd verspreid onder de leden Gemotoriseerd vliegen en de afdeling Aerobatics. De inhoud bevat al jaren een mengeling van leuke verhalen uit de geschiedenis, veiligheidsitems, nieuws en zaken die heden ten dage spelen.

Historische Luchtvaart

Organisatie

Het bestuur van de Afdeling Historische Luchtvaart is tijdens het jaar 2021 ongewijzigd gebleven.

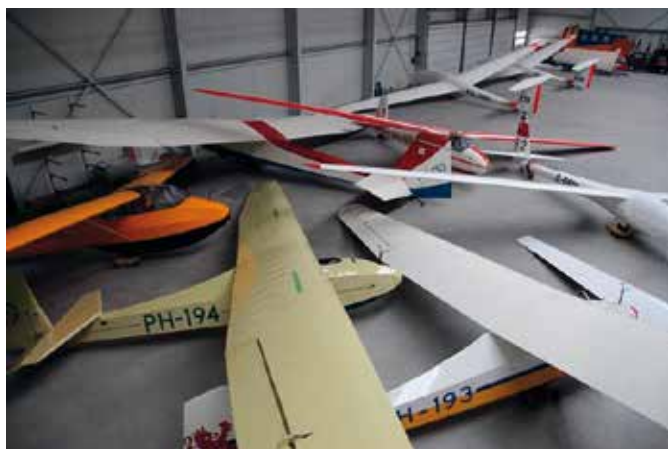
C. Soeteman - voorzitter

Mariette Kuntze - secretaris

Richard Jacobs

Arno van der Holst

Robin van der Werff

Leden

Het ledenaantal van NFHL is nog altijd stabiel met een aantal van achttien organisaties (per 31 december 2021):

DDA Classic Airlines

Stichting Dutch Historic Aircraft Cy

Stichting Fokker Four

Stichting KLU Historische Vlucht

Stichting Vroege Vogels

Aviodrome Exploitatie B.V.

Stichting Fokker G-1

Vereniging Historische Zweefvliegtuigen

The Storyteller/Nordsiek

YAK Association

Classic Aircraft Foundation

Nationaal Militair Museum

R.J. Maatman

Stichting VNCE

Tracon B.V.

Stearman - R.P. Nagtegaal

Stichting Daedalus Collectie Nederland

Nederlands Transport Museum

Activiteiten

Voor de leden van NFHL was 2021 alweer een drukker jaar dan 2020, qua vluchten (bijvoorbeeld via deelnames aan buitenlandse airshows) en qua bezoekersaantallen (zoals in het Aviodrome).

De Nationale Federatie Historische Luchtvaart en haar leden zijn voortdurend in contact met ILT en het Ministerie van I&W over onderwerpen die om aandacht vragen. Zo was er correspondentie over de verzekeraarbaarheid van historische luchtvaartuigen en de grondslag voor verzekering. Ook was er correspondentie over de nieuwe Regeling Nationale veiligheidsvoorschriften Luchtvaartuigen, over speciaal-BvL's, het al dan niet moeten voldoen aan EASA-regimes. De NFHL blijft ijveren voor het ongehinderd in kunnen vliegen (in het Nederlands luchtruim) van Annex 2 vliegtuigen, ofwel vliegtuigen zonder EASA BvL of TC bezit. Verder heeft de Quality Manager van NFHL gewerkt aan het jaarlijkse kwaliteitshandboek historische luchtvaart.

Mobiel Erfgoed

In 2021 is NFHL gestopt met haar betrokkenheid in de stichting Mobiele Collectie Nederland (een koepelorganisatie voor mobiel erfgoed in Nederland). Hiermee is ook een einde gekomen aan de deelname van NFHL aan het Nationaal Register Mobiel Erfgoed. In plaats hiervan werken NFHL en het Nederlands Transport Museum aan een eigen luchtvaartregister.

Communicatie

Via de site www.nfhl.nl wordt met name informatie gegeven over relevante regelgeving en aangesloten leden.

Daarnaast is het bestuur actief op twitter.com/NFHL_Luchtvaart en op facebook.com/NFHLhistoricaviation

Luchtvaartkennis

Luchtvaartkennis

Net als in 2020 hadden we te maken met de COVID-19-pandemie die een normaal functioneren van de afdeling bijna onmogelijk maakte.

Het ledental van de afdeling en het aantal abonnees op het afdelingsblad LUCHTVAARTKENNIS bleef in 2021 ongeveer gelijk. Maar zoals bij veel verenigingen in Nederland hebben we te maken met een vergrijzing van de leden. Dit is merkbaar bij het vullen van bestuursfuncties.

Door de vergaande COVID-19-beperkingen is er in 2021 geen jaarvergadering gehouden.

Het afdelingsbestuur werd in 2021 gevormd door:

- Loet Kuipers: voorzitter
- Frank van de Goor: secretaris/penningmeester
- Arno Landewers: lid (redactie LUCHTVAARTKENNIS)
- Ton van Soest: lid (Air-Britain Netherlands Branch-zaken)

Het afdelingsbestuur kwam op 16 oktober bijeen voor een bestuursvergadering, in de rest van het jaar onderhielden de bestuursleden contact met elkaar via e-mail en telefoon. De secretaris/penningmeester legde op 31 december 2021 zijn functies om persoonlijke reden neer.

Activiteiten

Na de versoepeling van de COVID-19-maatregelen in het najaar heeft de afdeling op 16 oktober deelgenomen aan de boekenbeurs in het Nederlands Transport Museum te Nieuw-Vennep.

Communicatie

Het afdelingsblad LUCHTVAARTKENNIS verscheen vier keer met een schat aan luchtvaarthistorische artikelen. De opmaak en inhoud werd verzorgd door Arno Landewers als hoofdredacteur en Loet Kuipers als eindredacteur.

De leden ontvingen in 2021 zes keer het blad Vleugels, een samenwerking van organisaties die op enigerlei manier op luchtvaarthistorisch gebied actief zijn. In de redactie van Verenigde Vleugels hebben uit de kring van Luchtvaartkennis Loet Kuipers en Arno Landewers zitting.

Luchtvaartwetenschappen

Luchtvaartwetenschappen

De afdeling Luchtvaartwetenschappen is een samenstelling van drie verenigingen: de Nederlandse Vereniging voor Luchtvaarttechniek (NVvL), de Nederlandse Vereniging voor Luchtvaartgeneeskunde (NVvLG) en Vliegtuigbouwkundige Studievereniging Leonardo da Vinci (VSV 'Leonardo da Vinci').

Modelvliegsport

Bestuur

Frits van Laar - voorzitter

Jacob Taekema - penningmeester

Frits van Voorst

Rob Metkemeijer

Hans van Rooy

Ben Jansen

Het bestuur kent ten opzichte van 2020 geen wijziging. Ben Jansen we op de voorjaars-ALV formeel benoemd als de nieuwe voorzitter recreatief. De functies van voorzitter CIV en PR & Communicatie zijn nog steeds vacant.

Per 31 december vertrok onze secretaris Frits Müller wegens persoonlijke omstandigheden. De functie wordt voorlopig door de zittende bestuursleden overgenomen.

Activiteiten bestuur

Het bestuur heeft zich onder meer beziggehouden met de volgende activiteiten:

- Volgen van de te implementeren nieuwe EU-regelgeving. Deze is ondertussen gereed, maar de invoering bevindt zich in een transitietraject van modelvliegvelden naar modelluchtvaartterreinen. Er is enkele malen overleg geweest met het Ministerie van I&W over dit traject, onder andere over de op handen zijnde vergunningsaanvraag voor modelvliegverenigingen/onbemande luchtvaartuigen die voor 1-1-2023 zijn beslag dient te hebben. De insteek blijft dat de modelvliegclubs zoveel mogelijk zullen blijven vliegen onder bestaande regels op het moment dat de nieuwe regelgeving van kracht wordt. Dit is ook de insteek van het ministerie.
- Een deel van de normale activiteiten werd vanwege COVID-19 beperkt.
 - Coördinatie en organisatie van nationale kampioenschappen in vele klassen. Slechts ongeveer 70% van het normale aantal wedstrijden kon, soms met beperkingen, doorgaan. Daardoor was ook het aantal reglementair gevlogen NK's slechts 33, tien minder dan het normale aantal.
 - Er werden geen Europese en wereldkampioenschappen georganiseerd.
 - Het jaarlijkse luchtvaartkamp vond geen doorgang.
 - Recreatieve evenementen zoals indoorrecreades en watervliegen moesten worden afgelast.
- Voorlichting.
- Ondersteuning van clubs waar nodig.

- Internationale (FAI-)activiteiten, deelname aan CIAM-vergaderingen.
- Ondersteuning van clubs bij procedures.
- Ondersteuning clubs ten aanzien van geluidonderzoeken en vergunningen voor terreinen, daarnaast op het gebied van toestemmingen in het kader van de nieuwe regelgeving.
- Voor het gebruik van het Houtdorperveld/Speulderveld voor Vrije Vlucht werd overleg gevoerd met de gemeente Ermelo. Dat leidde tot het afgeven van een Verklaring van Geen Bezwaar en het opnemen van de vrijevluchtactiviteiten in de nieuwe, definitieve omgevingsvisie van november 2021. Daarnaast werden werkafspraken gemaakt voor gebruik van het terrein.
- Administratieve controle en ondersteuning.
- Lezingen op verzoek.
- Aan het eind van het jaar meldden zich twee nieuwe clubs: Nederweert en de vereniging voor wedstrijdmodelvliegers F23D.
- We vergaderden maandelijks, vrijwel altijd via 'Zoom'.
- We vergaderden in het voorjaar twee maal met het KNVvL-Hoofdbestuur over de positie van de modelvliegsport binnen de KNVvL.
- Er is op de najaars-ALV een commissie 'Toekomst Modelvliegsport' geïnstalleerd die medio 2022 met een advies komt voor een organisatie-model van de modelvliegsport in Nederland. Deze zal onder andere een enquête onder de modelvliegclubs houden.

Communicatie

- Het afdelingsmagazine Modelvliegsport werd vier keer uitgebracht.
- De functie van voorzitter Commissie PR & Communicatie is nog steeds vacant.
- De consequenties van de nieuwe WTBR per 1 juli 2021 werden via een pagina op de website aan de clubs gecommuniceerd.

Wedstrijdresultaten

Enkele van onze topvliegers wisten weer goede resultaten op internationale wedstrijden en World Cups te bereiken en daar zijn we trots op! Bovendien zijn er weer flink wat brevetten uitgereikt in alle sectoren.

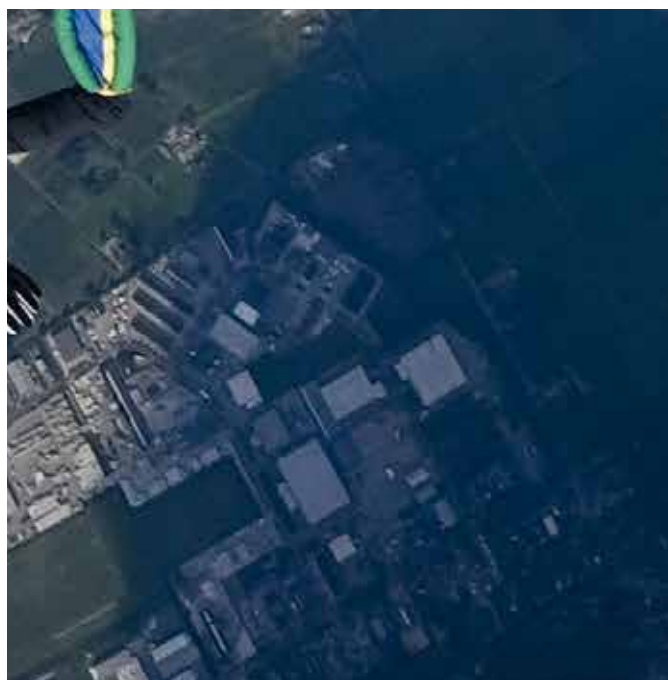
Leden

In het totale ledenbestand bespeuren we een langzame achteruitgang. Wellicht is dit het gevolg van de COVID-beperkingen, maar het is al een langer durende trend.

Om deze trend te doorbreken zal:

- Gewerkt moeten worden aan PR, en er is besloten te onderzoeken of aanpak van PR middels een betaalde kracht verbetering kan brengen.
- Promotie en educatie middels projecten meer worden gestimuleerd dan voorheen.

Parachutespringen

Parachutespringen

Bestuur

Erwin van den Braak - voorzitter
Sander Koudijs - penningmeester
Patrick Custers - secretaris
Ton Pruiskens
René Hoogland

Sport

Sportief was 2021 vergeleken met het eerste coronajaar 2020 op het ene vlak beter dan op het andere vlak. Minder, omdat er nog steeds beperkingen waren, die ook nog langer van duur waren. Beter, omdat er nu wel een NK parachutespringen kon plaatsvinden, evenals de Mondial parachutespringen in Tanay, Rusland. Een Mondial is een combinatie van de WK's op één plek. Ook werden dit jaar weer Nederlandse records verbroken. De NK's indoor skydiving konden echter niet doorgaan.

Wedstrijden

De NKP integraal werd door Skydive Teuge aan de sportcommissie teruggegeven. Gelukkig konden diverse onderdelen alsnog gespreid plaatsvinden, in Hoogeveen en Seppe. De NK's indoor skydiving konden echter niet doorgaan. Deze NK's vinden plaats in de periode november/december, een periode van lockdown. De sporters voor 2022 parachutespringen zijn geselecteerd op basis van de NKP's. Voor indoor skydiving is teruggegrepen op de resultaten van einde 2019.

EK's, WK's en Worldcups met prestaties

De Worldcup/EK Indoor Skydiving die van 2020 was verplaatst naar 2021 kon ook dit jaar niet plaatsvinden. De Mondial parachutespringen in augustus te Tanay, Rusland ging wel door. De KNVvL zond een FS4 team uit, twee speedskydivers en een wingsuit vlieger. De delegatie werd begeleid door twee teammanagers, mede omdat het evenement gezien Corona in tijd gesplitst was. De deelname overall was lager dan bij een normale wedstrijd verwacht mocht worden, aan de andere kant

was iedereen blij dat dit event door kon gaan. FS4 werd 8ste, Speedskydiving female 5de, male 16de en wingsuit 31ste. Het Nederlandse record Speedskydiving male werd door Thomas de Raat op de wedstrijd verbeterd naar 474,11 km/uur.

Nieuwe records

Er zijn in 2021 enkele Nederlandse records verbroken, de meest recente allen op de NK's parachutespringen. Het complete overzicht is te vinden op: parachute.nl/records.html

- Speedskydiving male. 483,72 km/uur, Thomas de Raat op 3 september.
- Speedskydiving female. 427,02km/uur, Ingrid van Deelen op 3 september.
- Wingsuit Performance: 289,3 km/uur, Fons van den Boom op 17 oktober.

Activiteiten

We hebben diverse bestuurlijke, sportieve, opleidings- en operationele activiteiten uitgevoerd, daarin ondersteund door een accountmedewerker op het KNVvL-Verenigingsbureau en vele ervaren en betrokken vrijwilligers.

Ledenaantallen

Het aantal leden van de afdeling bedroeg per einde 2021 2042 individuele leden en 1510 aspirantleden (ASP). ASP-leden zijn leerlingen parachutespringen, zij worden lid bij aanvang van het springen. Hun aantal steeg met 558 ten opzichte van 2020 en het lijkt weer op het normale pre-corona niveau te komen. Ook het aantal individuele leden steeg, met 106.

Sprong aantallen

De hoop was dat 2021 beter zou zijn qua coronabeperkingen dan 2020. Dit was echter niet het geval. Ondanks deze situatie zijn er toch meer sprongen gemaakt. Net als in 2020 gebeurde dit voornamelijk in de zomer. Totaal werden er 72.004 sprongen gemaakt, 14.359 meer dan de 57.465 in 2020. Maar nog steeds 14.649 minder dan in 2019. Van de 72.004 waren er 20.192 tandemsprongen, 3147 AFF leerling en 3741 static-line leerlingsprongen. Meer tandem en static-line sprongen dan in 2020, maar minder AFF leerling sprongen.

Kaderontwikkeling

Wij verzorgen onze opleidingen en examens in eigen beheer. De brevetten en bevoegdheden worden door het Verenigingsbureau via KEI namens de afdeling bijgehouden en verzonden. In 2021 zijn er net als in 2020 veel minder behaald dan voorheen. In totaal beschikt de afdeling over 56 instructeurs, 87 hulpinstructeurs, 77 tandemmasters, 43 jumpmasters AFF en 88 jumpmasters AO. Deze aantallen zijn redelijk stabiel, wel is het aantal tandemmasters met 7 afgenomen. Daarnaast zijn er ook enkele tientallen examinatoren voor examens voor de diverse bevoegdheden. Verder zijn er 12 senior riggers en 13 master riggers, zij onderhouden het springmateriaal en vouwen reserveparachutes.

Met al dit kader worden bij de dertien aangesloten organisaties alle leerlingen opgeleid en de springactiviteiten uitgevoerd. In 2021 werden er minder leerlingen dan normaal opgeleid, maar gelukkig wel meer dan in 2020. Examens en

bijscholingen hebben maar heel summier plaatsgevonden. De gevolgen op lange termijn van deze stop en vermindering van kaderaantallen zullen pas later bekend worden maar lijken - gelukkig - mee te vallen.

Bestuurlijk

Het afdelingsbestuur vergadert regelmatig om uitvoering te geven aan het beleid zoals goedgekeurd door de ledenvergadering, en speelt daarnaast in op actuele zaken. Ook overleggen we twee keer per jaar met de Raad van Advies en met de voorzitters van diverse commissies. Daarnaast wordt per gelegenheid apart overleg gevoerd met het Ministerie van I&W, LVNL en CLSK. Net als in 2021 waren bijna alle vergaderingen online. Het afdelingsreglement is vernieuwd en door het KNVvL-Hoofdbestuur goedgekeurd. Bestuurlijk heeft het luchtruimdossier de hoogste prioriteit, in afstemming met de centrale KNVvL commissie luchtruim. Financiën is een ander vast agendapunt, dit gezien ledenontwikkeling en kostenbeheersing.

Plannen en acties liggen vast in het jaarplan van de afdeling, bestaande uit de jaarplannen van bestuur en van commissies.

Er zijn vijf commissies: de Sportcommissie, Veiligheidscommissie, Materiaal Commissie, Opleidings- en Examencommissie en de Sanctiecommissie. De commissies opereren zelfstandig binnen vastgestelde beleids- en financiële kaders. Het bestuur bewaakt of de commissies zich hieraan houden. Dit zorgt voor een flexibele werkstructuur die past bij de wensen en behoeften van de afdeling. De ledenraad controleert het bestuur op uitvoering van de plannen en het behalen van gestelde doelen. Veel van die plannen zijn noodgedwongen aangepast. Financieel heeft de afdeling flink minder inkomsten gehad door minder leden, opleidingen en examens. Daar stond tegenover dat er minder sportuitgaven zijn gedaan. Daarnaast besloten we om drie in plaats van vier nummers van het blad Sportparachutist uit te geven.

De jaarvergadering van de International Skydiving Commission (ISC) was dit jaar online. Coronamaatregelen verhinderden een fysieke meeting. De afgevaardigden zitten ook in commissies en werkgroepen waardoor directe invloed verzekerd is en de belangen van de Nederlandse sportspringers en scheidsrechters gewaarborgd zijn.

Veiligheid

De veiligheidscommissie publiceert ieder kwartaal een nieuwsbrief veiligheid en deelt voorvalcijfers. De afdeling publiceert bulletins ten aanzien van springmateriaal, springveiligheid en regelgeving. In 2021 zijn in totaal een technisch en vijf veiligheidsbulletins uitgegeven. Afsluitend van een kalenderjaar wordt het springtechnisch jaarverslag uitgegeven met daarin sprongcijfers, voorvallen, opleidingen, kader, brevetten en veiligheidszaken.

Op 25 juni werden alle springers opgeschrikt door bericht dat de PH-FST van Skydive Teuge, een Cessna 208-B Supervan, door motorstoring na take-off gecrasht was. Gelukkig konden alle inzittenden na een geslaagde noodlanding ongedeerd het vliegtuig verlaten. Het vliegtuig zelf was echter total loss. Het onderzoek loopt via de OVV en is op het moment van schrijven nog niet afgerond.

PR & communicatie

Het afdelingstijdschrift Sportparachutist is in 2021 niet vier maar drie keer verschenen. Er waren te weinig springactiviteiten om vier uitgaven te rechtvaardigen en het financiële aspect speelde ook mee. Het blad wordt aan alle leden en relaties verzonden. Het blad is daarnaast digitaal beschikbaar via de KNVvL op issuu.com/knvvl. Nieuwsberichten worden verspreid via de afdelingswebsite www.parachute.nl en de Facebookpagina facebook.com/knvvlpara. Deze pagina bereikt na twee à drie dagen grofweg de helft van alle leden.

Paramotorvliegen

Bestuur

Frank Moorman - voorzitter/secretaris a.i.
Tom Hendrix - penningmeester

Knelpunten

Als afdeling bestonden we eind 2021 vier jaar. Opvallend is dat in de voorgaande jaarverslagen de progressie bij het overleg met DGLM over onder andere de paramotortrike telkens terugkwam. En ook nu is dat weer het geval en eigenlijk ook met een vergelijkbare inhoud.

We hebben structureel te maken met een aantal knelpunten: de volledige legalisering van de paramotortrike en het bijbehorende vliegbewijs, de opstijmogelijkheden voor paramotortrikes en de inschrijving in het luchtvaartuigregister van sinds 2013 nieuwe en doorontwikkelde paramotors (voet- en trikestarters). In 2021 is weer een flinke progressie gemaakt, waarbij de afdeling Paramotorvliegen praktisch gezien de hele voorbereiding en het schrijven van de teksten voor de regelgeving uitgevoerd heeft. Desondanks lukte het DGLM niet de belangrijkste knelpunten op te lossen, mede door de coronacrisis, het tekort aan personeel en teveel werk. Dit is niet alleen erg jammer, maar ook uiterst vervelend voor de paramotorvliegers en met name voor de gebruikers van de trikes. Hoewel er sinds mei 2020 anticiperend gehandhaafd wordt op het gebruik van de paramotortrike, is het nog steeds geen legaal luchtvaartuig. En dat kan consequenties met zich meebrengen. Sommige trikes zitten zo dicht bij de voetstarter dat dit weer aparte knelpunten met zich meebrengt. De motor kan immers zowel voor voet- als trikestart gebruikt worden. Dan spreek je over twee verschillende luchtvaartuigen. Met het voorstel vanuit de afdeling voor de wijze van inschrijving in het luchtvaartuigregister kan ook dit probleem opgelost worden.

Rond de jaarwisseling '21/'22 kregen we te horen dat de streefdatum eind 2022 gaat worden. Dan zijn we al ruim zeven jaar bezig om de elementaire zaken opgelost te krijgen. Dat zou uiteraard niet zo lang mogen duren. Het bestuur van de afdeling Paramotorvliegen houdt regelmatig contact met DGLM om het momentum erin te houden.

Evaluatie vrijstellingsregeling

De voetgestarte paramotors, in de wet gemotoriseerde schermvliegtuigen genaamd, zijn sinds 1 juli 2015 vrijgesteld van de verplichting een luchthavenregeling of -besluit te hebben. Drie jaar na invoering van de vrijstellingsregeling zou er een evaluatie plaats moeten vinden. Dit werd uiteindelijk pas in 2020 opgestart. In 2021 werd het rapport, dat door een extern bureau opgesteld was, opgeleverd. Het was aan het eind van 2021 nog niet duidelijk wat de consequenties of gevolgen zijn.

Paramotorvliegen naar hoger niveau

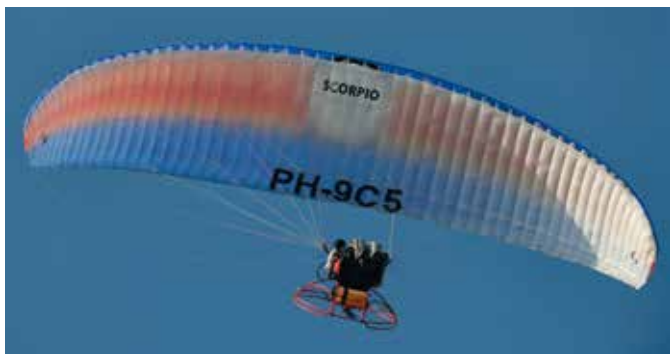
Het bestuur van de afdeling Paramotorvliegen heeft mede door feedback vanuit DGLM, ILT, de luchtvaartpolitie en de afdeling zelf geleerd dat er 'ruimte voor verbetering' is bij onze luchtsport. We zijn hier serieus mee aan de slag gegaan. Zo hebben we een visie en missie bepaald en het reglement flink aangepast en verbeterd. Ook hebben we een nieuw document geïntroduceerd, dat in de eerste maanden van 2022 verder ingevuld wordt: Handboek Opleidingen en Examens Paramotorvliegen. In het reglement staan nu alleen de basisregels waaraan voldaan moet worden. Het handboek is echt een werk/referentie document. Hierin staan onder andere de leerdoelen voor zowel theorie- als praktijkopleiding, maar ook wat er tijdens de opleiding gedaan moet worden om een bepaalde aantekening te halen.

Op de website www.paramotorweb.nl is een speciale pagina ingericht "Training Video Modules" met totaal meer dan twee uur video, waarbij belangrijke maar soms ook lastige onderwerpen behandeld worden.

Het Reglement en het Handboek moeten vanuit de afdeling de basis vormen voor de toekomst van paramotorvliegen in Nederland. Het zal niet vreemd in de oren klinken dat de paramotorvliegscholen een belangrijk onderdeel zijn voor de toekomst. De basis wordt daar immers gelegd. In 2021 hebben we de voorbereidingen getroffen voor de KNVvL-erkenning van paramotorvliegscholen. In de loop van 2022 wordt dit ingevoerd. Het doel is kwaliteit van en homogeniteit tussen de opleidingen. Een belangrijk aspect bij de erkenning is de verplichting van het faciliteren van theorieopleidingen.

In 2021 hebben we tevens de ambitie uitgesproken om als afdeling de 'speeltuin' te worden voor de ontwikkeling van de KNVvL als gekwalificeerde organisatie (QE). Een grote wens van de afdeling is ook het paramotorvliegbewijs een verplicht brevet te maken. Dit kan praktisch gezien alleen als de KNVvL een QE wordt. Het brevet is op dit moment niet verplicht. Een bewijs van bekwaamheid echter wel. Dit zorgt voor onduidelijkheid en te veel mensen gaan zelf aan de slag met het leren van de luchtsport paramotorvliegen. Dit is niet alleen een onwenselijke, maar zelfs een zeer zorgelijke situatie. De veiligheid is hier ook in het geding. Paramotorvliegen is niet moeilijk om te leren, maar het vereist wel essentiële kennis en vaardigheden. Deze kun je alleen onder begeleiding van een bevoegde instructeur leren. Veiligheid is hier dus een heel belangrijk aspect.

Activiteiten

Onze Belgische vlieg vrienden van de PMSA (Paramotor Sports Federation) vierden dit jaar hun vijfjarig bestaan. Dit werd groots gevierd met een vliegweekend waarbij eenieder welkom was. Een groep Nederlandse paramotorvliegers is afgereisd naar Zonnebeke/Beselare in West-Vlaanderen. Het werd een heel gezellig weekend waarbij op vrijdag en zaterdag flink gevlogen kon worden. Het was ook heel bijzonder om in deze omgeving te vliegen. Steden als Ieper en Passendale lagen letterlijk om de hoek en zullen bij velen bekend zijn vanwege het leed dat daar in de Eerste Wereldoorlog geleden is.

Het GP F1 Zandvoort weekend konden we niet aan ons voorbij laten gaan. Een aantal paramotorvliegers heeft op

de donderdag voor de F1-race een mooie vlucht naar het circuit kunnen maken. Dit alles was uiteraard tot in de puntjes voorbereid. De NOTAMS werden nu extra goed gecheckt. Een unieke gelegenheid om eerste rang te zitten en de F1-auto's op het circuit te zien. De dagen erna was het luchtruim gesloten voor onder andere paramotors.

Een aantal vlieg scholen is wederom naar het buitenland afgereisd voor vlieg stages. Het weer is op die locaties over het algemeen een stuk beter dan in Nederland. Hierdoor kunnen cursisten ook in een korte tijd veel leren. Er was meestal sprake van een mix van cursisten en ervaren gebrevetteerde vliegers. Een ideale situatie om kennis op een gezellige manier uit te kunnen wisselen.

Communicatie

Het primaire uithangbord van de afdeling Paramotorvliegen is nog steeds de website www.paramotorweb.nl met de bijbehorende nieuwsbrieven service. We willen echter ook steeds meer gebruik gaan maken van het gedeelte Paramotorvliegen binnen de website van de KNVvL. Er is gelukkig regelmatig direct contact met leden van de afdeling Paramotorvliegen. De samenwerking voor het blad Lift verloopt met de afdelingen Paragliden en Deltavliegen zeer goed. Het is een prachtig blad. We zijn er dan ook echt trots op dat we de mogelijkheid gekregen hebben onze steentjes bij te kunnen dragen.

Paragliding

Paragliding

In 2021 hebben een paar bestuurlijke wisselingen plaatsgevonden. Wouter de Jong heeft de secretarisfunctie overgenomen van Marga van Woensel. De portefeuille wedstrijden, die ook onder haar viel, is een zelfsturende commissie geworden onder voorzitterschap van Benjamin van Dijk.

Door deze wijzigingen bestaat het bestuur van de afdeling Paragliding eind 2021 uit de volgende leden:

Sanne Both (voorzitter en brevetten);
Wouter de Jong (secretaris en communicatie);
Mark Schoonhoven (belangenbehartiging en examens);
Saskia Moen (veiligheid en techniek);
Jeroen Roos (penningmeester);

De ALV vond online plaats.

Activiteiten

Veiligheidscommissie

De Veiligheidsmanagers (VM) van scholen en verenigingen en de Veiligheidscommissie (VC) zijn ook in 2021 weer online bijeen geweest. Net als voorgaande jaren zijn de veiligheidsjaarverslagen van het afgelopen jaar van zowel verenigingen als scholen geanalyseerd door de VC. Deze analyse werd teruggegeven aan de VM in een Zoom-bijeenkomst met veel aanwezigen. De leden van de VC zijn geen controleurs en werken intensief samen met de veiligheidsmanagers. De VM's en VC's beschouwen zich samen het Veiligheidsnetwerk.

Ook in 2021 zijn de reguliere lierkeuringen weer verzorgd. De keuringen zijn verricht conform de eisen. De algemene tendens is dat er de afgelopen jaren een verbetering in het onderhoud van de lieren zichtbaar is en meer lieren bij een herkeuring goedgekeurd worden.

Examens

Afgelopen jaar zijn er twee theorie-examens georganiseerd voor brevet 2 en 3. Door coronamaatregelen zijn de andere examens uitgesteld naar een later moment. Met betrekking tot de geldigheid van het theoretische deel voor het behalen van het brevet is er voor alle piloten een regeling gemaakt: als

het jaar 2021 voorkomt in de periode waarin het theoriedeel geldig is, dan is de geldigheid niet twee jaar, maar drie jaar. Door Corona is er onvoldoende gelegenheid geweest om het theorie-examen te doen, dan wel is er onvoldoende gelegenheid geweest om de praktischeisen te behalen. Daarom verlengen we tijdelijk de geldigheid van het theoriedeel met een jaar.

Presentaties

In 2021 zijn er geen presentaties geweest

Communicatie

Zoals onze leden gewend zijn, zijn er ook in 2021 vier edities van het blad Lift uitgegeven. Dit is het blad voor Paragliding en Deltavliegen. In 2020 is Paramotorvliegen meegenomen en nu krijgen ook die leden het blad. De frequentie van nieuwsbrieven is flink afgenomen, mede omdat dit medium meer en meer uit de gratie raakt. De in 2017 gestarte Facebookpagina wordt vooral rond wedstrijdvliegen veelvuldig gebruikt. In 2021 is de naamswijziging van Schermvliegen naar Paraglidén (waarover in 2020 werd besloten) overal doorgevoerd.

Wedstrijden

In 2021 zijn vanwege Corona helemaal geen wedstrijden doorgegaan. De XContest hebben we voor een deel van het jaar door laten lopen. Omdat we bij het internationale ritme aan wilden sluiten, daar loopt een jaar van oktober tot en met september, waren er uiteindelijk nog zo'n zeven maanden over. Desondanks zijn er toch weer mooie vluchten gelogd.

Voor het NKSv hebben we de voorrondes slechts gedeeltelijk kunnen houden in het voorjaar. Die hebben we ook door laten lopen in de tweede helft van het jaar, maar de fut was er snel uit bij de piloten. Slechts een handjevol deed nog moeite om mee te doen. Er is ook geen finale gehouden door de coronaregels.

Opleiding voor instructeurs

In 2021 heeft geen opleiding voor instructeurs plaatsgevonden. Door de coronamaatregelen kon er maar één instructeurdag gehouden worden.

Zweefvliegen

Bestuur

Sijmen de Vries - voorzitter
Jan Brouwer - penningmeester
Tom Bunck
Nico Koster
Noah Verhoef
Evert Jan Zwolsman

Hoofdpunten

Opnieuw een jaar waarin COVID-19 bepalend was voor wat wel en niet mogelijk was. De opening van het vliegseizoen was te laat voor het WK Open-, 18m en 20m- klasse in Stendal (Duitsland) - en precies op tijd voor het WK club-, std- en 15m

klasse in Montluçon (Frankrijk.) Hier veroverde Thies Bruins de zilveren medaille in de Clubklasse en ook het Nederlandse team werd beloond met zilver. En nog een novum: door COVID zijn we steeds meer gebruik gaan maken van de mogelijkheden van internet. Een week na het WK werd een uitgebreide nabeschouwing gehouden in het eerste Vliegcafé van de KNNvL.

Het E-NK per CONDOR werd al in de winter gehouden (in de - ijdele - hoop dat het echte NK wel zou kunnen doorgaan). Kampioen Non-flap werd Tim Kuijpers, in de Flap-klasse werd Thies Bruins tweede na de Belg Jeroen Jennen en daarmee Nederlands kampioen. Deze wedstrijdformule heeft inmiddels de aandacht getrokken van de FAI. En zo kon er in september voor het eerst een E-Grand Prix gevlogen worden parallel aan de real-life versie in St Auban, Frankrijk! Hier vertegenwoordigde Tim Kuijpers Nederland. Ongedachte mogelijkheden voor deze nieuwe en inmiddels volwaardige tak van de zweefvliegsport, met mogelijkheden voor heel brede deelname, kwalificatie voor (virtuele én real-life) wedstrijden én een nuttige functie in de opleiding.

Na de invoering van het EASA-regime in de opleiding voor het brevet per vorig jaar (en de implementatie in de loop van 2021, inclusief de omscholing van alle GPL-examiners en

eerste ervaring met inspecties) was het dit jaar de beurt aan de technici voor de overgang naar het EASA-regime (part 66). De KNNvL-CAMO werd per 1 december omgezet in een CAO, en iedereen, technici en instructeurs, werd omgeschoold. Ook deze omzetting was weer een strijd om de praktische uitvoerbaarheid van de nieuwe regels. Hierbij blijkt het van groot belang om mee te draaien in de ontwikkeling van de nieuwe regelgeving; reparatie van ongelukkig uitgevallen voorschriften kost veel meer tijd, energie en ergernis. Maar het is weer gelukt; dankzij de inzet van een aantal (letterlijk en overdrachtelijk) sleutelfiguren.

Organisatie

De meeste bijeenkomsten van afdelingsorganen (bestuur, commissies, ALV's en terugkoppelsessies) vonden online plaats. Dit blijkt voor- en nadelen te hebben: er kunnen meer mensen aanwezig zijn en het bespaart veel tijd en kosten, maar we missen het persoonlijk contact. Waar mogelijk zijn dan ook (bijscholings)cursussen live georganiseerd. Het afdelingsbestuur kreeg - in een extra ALV - begin augustus weer een penningmeester, na een interimperiode waarin Nico Koster ad interim optrad. Daarnaast kenden we de twee reguliere ALV's en enkele bijeenkomsten om de clubvoorzitters bij te praten over ontwikkelingen.

Activiteiten

Naast de in de kop genoemde implementatie van EASA-regelgeving vinden de belangrijkste activiteiten plaats in de 35 aangesloten clubs! Na een periode met beperkingen werd de schade flink ingehaald: verenigingsleven, introductie en

opleiding van nieuwe zweefvliegers van alle leeftijden (14-70); investering in overlandvliegen met SION/TABOE dagen. Opnieuw is flink gescoord in de On Line Competitie (de GeZC en de ACvZ vlogen samen 458.318,78 geregistreerde kilometers). Hiermee is duidelijk welke belangrijke rol overlandvliegen speelt in het zweefvliegen en waarom behoud van luchtruim van enorm belang is voor de bloei van de sport. Daarvoor is ook dit jaar weer flink gestreden, door clubs en de leden van de Commissie Luchtruim. Dit jaar is de RT-opleiding (radiocontact met vluchtleiding) goed georganiseerd en door veel vliegers benut. Bijna elke club heeft nu zijn eigen RT-instructeurs, en met de ondersteuning van het Verenigingsbureau in Woerden staat er een volwaardige opleiding tegen alleen een onkostenvergoeding. Nu komen de verhalen los van vliegers die dankzij hun RT-vaardigheid mochten vliegen op plaatsen waar je anders niet mocht komen (bijvoorbeeld de Maasvlakte!). Kunstzweefvliegen kwam beter uit de verf: er is een structuur opgezet voor het behalen van badges (eerste bronzen badge in juni uitgereikt aan Bjorn Straijer), het vormen van een kernploeg en in september deelname aan de DONAC: Het Dutch Open National Aerobatic Championship. Een evenement voor aerobatics met motorvliegtuigen, waar de zweefvliegers een goede indruk maakten.

Wedstrijden

Een groot deel van het wedstrijdprogramma kon wegens COVID niet doorgaan; zodra het weer kon werden toch wat clubwedstrijden gehouden. De junioren ploeg vloog heel goed bij het Jeugd EK in Litouwen; regelmatig prima dagscores en tot vlak voor het eind stonden er oranje vliegers bij de eerste drie in het klassement. Ze eindigden helaas nét onder het podium, maar het was een goede (team)prestatie die veel belooft. De Zomerwedstrijden was de eerste wedstrijd die weer 'normaal' doorgang kon vinden. De Nationale Juniorenwedstrijd van 7 tot 14 augustus werd geplaagd door slecht vliegweer maar bood wel de mogelijkheid voor veel leerzame en leuke instructiedagen.

Veiligheid

De Commissie Veiligheid Zweefvliegen vormt samen met de Veiligheidsteams van de clubs een steeds sterker team. Er is

geïnvesteed in denken over veiligheid, zelf onderzoek doen - en melden! Melden van incidenten is belangrijk om van te leren; er werd een laagdrempelige meldtool uitgebracht wat leidde tot een groei van het aantal meldingen van gemiddeld 30 per jaar tot 134 in 2021! Een volgende versie maakt het inmiddels mogelijk voor clubs om hun eigen meldingen te beheren. Ook de afdeling Ballonvaren wil gebruik gaan maken van deze meldtool.

Communicatie

Clubs en andere verbanden (de CONDORvliegers!) hebben hun eigen inbreng op sociale media, ook de KNVvL websites en het Zweefportaal vervullen een belangrijke rol in de communicatie. Maandelijks verschijnt de Nieuwsbrief Zweefvliegen. Zweefvliegen komt regelmatig in de media, maar het kan nóg beter!

Leden/vrijwilligers

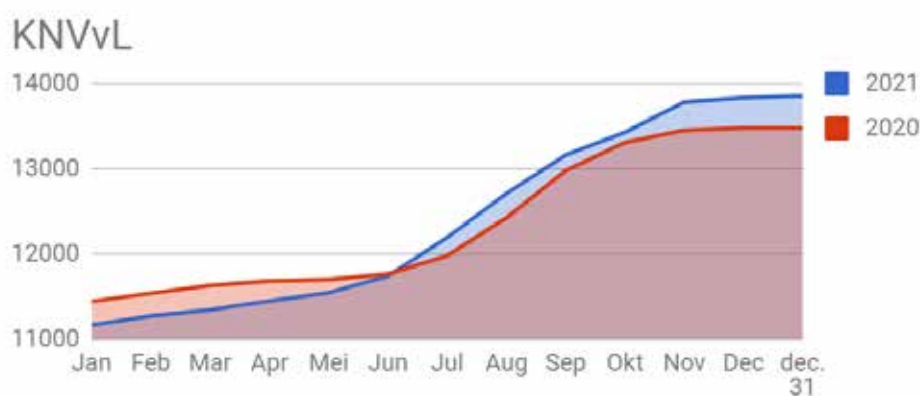
Mede door COVID is het een sport op zichzelf om leden te werven en te behouden. Voor het introduceren en vasthouden van nieuwe leden is het van belang om voldoende aandacht én voortgang in de opleiding te bieden. Enkele clubs hebben inmiddels een wachtlijst. Voor het eerst in 2021 is een matching gemaakt tussen clubs met wachtlijst en clubs met ruimte; hopelijk hebben we zo meer nieuwe leden kunnen laten kennismaken met de sport. Zweefvliegen wordt vrijwel geheel gedragen door vrijwilligers; zowel het clubbedrijf als de landelijke inzet via commissies en het afdelingsbestuur. Ontwikkeling, organiseren van opleidingen, technische vaardigheden, examens organiseren en afnemen, het draait allemaal op vrijwilligers. Deze inzet is onbetaalbaar. Maatschappelijke ontwikkelingen en de steeds wijzigende regelgeving worden steeds ingewikkelder waarmee de clubbesturen worden belast. De afdeling streeft ernaar om daar waar mogelijk de clubs en de vrijwilligers zoveel mogelijk te faciliteren, onder andere door het aanbieden van digitale systemen en het inzetten van de medewerkers van het Verenigingsbureau.

Ledenaantallen

Ledenaantallen

Datum	KNVvL	Aerobatics	Algemene Luchtvaart Afdeling	Ballonvaren	Deltavliegen	Drones	Gemotoriseerd vliegen	Historische luchtvaart	Luchtvaartkennis	Luchtvaartwetenschap	Modelvliegsport	Parachutespringen	Paramotorvliegen	Paragliding	Zweefvliegen
1/12/2020	13482	45	208	267	244	409	366	50	84	44	3671	3149	160	1797	3401
1/12/2021	13836	48	209	271	221	385	346	49	88	38	3680	3552	171	1838	3387

KNVvL	2021	2020
Jan	11.168	11.445
Feb	11.274	11.540
Mar	11.345	11.630
Apr	11.451	11.685
Mei	11.546	11.701
Jun	11.741	11.765
Jul	12.195	11.979
Aug	12.714	12.428
Sep	13.162	12.979
Okt	13.431	13.311
Nov	13.785	13.454
Dec	13.836	13.482

Financiën

Baten en Lasten 2021

	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Bijdragen van leden	1.409.640	1.361.745
Donaties en andere vrijwilligersbijdragen	5.750	6.882
Extra heffingen	118.926	132.841
Entreegelden	4.235	1.198
Subsidies	167.979	132.380
Dienstverlening aan derden	95.803	114.374
Overige baten	116.256	60.605
Financiële baten	0	1.718
Totaal baten	1.918.589	1.811.743
Bestuur en commissies	28.289	58.733
Huisvesting	201.597	145.482
Personeel	851.908	748.001
Kantoor	84.556	84.172
Afschrijvingen	48.683	32.471
Communicatie en marketing	131.813	180.543
Ledenservice	320.780	312.752
Vrijwilligers	21.721	14.337
Overige algemene kosten	60.726	61.662
Topsport	82.994	41.384
Breedtesport	25.670	64.691
Overige lasten	0	7.337
Totaal lasten	1.868.736	1.751.565
Resultaat	49.853	60.178
Resultaat bestemming		
Mutatie algemene reserve	40.771	60.678
Mutatie bestemmingsreserve	9.082	-500
	49.853	60.178

Balans per 31 december 2020

Activa	31-12-2021	31-12-2020
Relatiesoftware	60.775	64.228
Website	18.792	1.736
Immateriële vaste activa	79.567	65.964
Inventaris	49.964	54.118
Computers	18.527	17.520
Verbouwingen	6.346	8.740
Materiële vaste activa	74.567	80.378
Voorraad	48.117	34.934
Voorraden	48.117	34.934
Debiteuren	37.362	47.631
Vorderingen op verbonden partijen	10.000	0
Vordering ter zake van pensioenen	982	41.453
Overige vorderingen	84.676	87.392
Vorderingen en overlopende activa	133.020	176.476
Banken	2.168.825	2.125.174
Kas	113	101
Liquide middelen	2.168.938	2.125.275
Activa	2.504.208	2.483.027
Passiva	31-12-2021	31-12-2020
Algemene reserve	939.081	883.648
Bestemmingsreserve	1.225.682	1.225.682
Bestemmingsfondsen	86.860	77.778
Eigen vermogen	2.251.623	2.187.108
Jubilea	2.879	3.162
Voorzieningen	2.879	3.162
Vooruitontvangen bedragen	6.473	6.268
Schulden crediteuren	28.090	65.044
Belastingen en sociale premies	71	22.331
Rekening courant groepsmaatschappijen	0	700
Overige schulden	215.073	198.414
Kortlopende schulden	249.707	292.757
Passiva	2.504.208	2.483.027

Onderscheidingen

Onderscheidingen

Naam	Afdeling	Onderscheiding
Peter Kroon	Zweefvliegen	ere-insigne in zilver
Martin Grim	Zweefvliegen	ere-insigne in zilver
Ron Bakker	Zweefvliegen	ere-insigne in zilver
Roy Gommers	Ballonvaren	penning in zilver

Bestuur en medewerkers

Bestuur, Raad van Advies en verenigingsbureau

Hoofdbestuur (stand 31-12-2020)

Maarten Haverkamp	-	voorzitter
Harald Bresser	-	vice-voorzitter
Hendrik ten Cate	-	penningmeester
Denise Eikelenboom	-	lid
Diederick Hijink	-	lid
Sabine Schilleman	-	lid

Mutaties Hoofdbestuur

Elsedien de Groot is afgetreden als lid van het hoofdbestuur
Jan Willem Westerveld is toe- en afgetreden als lid van het hoofdbestuur
Hendrik ten Cate is toegetreden als penningmeester van het hoofdbestuur
Denise Eikelenboom is toegetreden als lid van het hoofdbestuur
Diederick Hijink is toegetreden als lid van het hoofdbestuur
Sabine Schilleman is toegetreden als lid van het hoofdbestuur

Raad van Advies

Ir. Fred Abbink
Maarten van Eeghen MBA
Lt. Gen. Dennis Luyt
Ir. Michel Peters
Mr. Jacqueline Prins MA
Dr. Martin Schröder

Mutaties Raad van Advies

Gen. Maj. KLu b.d. Cor van den Burg is afgetreden
Mr. Jacqueline Prins toegetreden tot de Raad van Advies

Medewerkers verenigingsbureau

Ronald Termaat	-	directeur
Hester van Bork	-	medewerker communicatie
Jens Bouma	-	medewerker creative content
Gerda Drop	-	medewerker Ledenservice / KEI
Charlotte Koren	-	medewerker financiële administratie / secretariaat Zweefvliegen
Frouwke Kuijpers-Kwant	-	topsportcoördinator & opleidingen / accountmanager Zweefvliegen a.i.
Lisette Kuhlmann	-	medewerker Ledenservice / KEI
Bryan Meijers	-	beleidsmedewerker Operations & Veiligheid
Helen de Mik	-	medewerker financiële administratie
Ronald Overdijk	-	accountmanager Parachutespringen / hoofd Operations
José Snoek-Charmant	-	hoofd Ledenservice / KEI
Claudia Steenberg	-	managementassistent
Jacqueline Zwarteveen	-	verenigingsondersteuner

Mutaties medewerkers Verenigingsbureau

Angélique Coosen heeft het dienstverband beëindigd
Charles Kerstens is in juli overleden
Lisette Kuhlmann is een dienstverband aangegaan
Elianne Mercx heeft het dienstverband beëindigd

KONINKLIJKE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR LUCHTVAART

A HOUTTUINLAAN 16A

3447 GM WOERDEN

T 0348 437 060

E LEDENSERVICE@KNVVL.NL

I WWW.KNVVL.NL

